Regd. No. B/NL 18

ఏడుప్రతి 40 పైసలు

శుక్రవారం 9-5-75

ఆహ్వానము

వివాహ ఆహ్వాన పత్రికలకు
అందమైన అచ్చుపనులకు
మా
ఆహ్వానము
సారథి ప్రింటర్సు
జమీన్‌రైతు సమీపం
నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుంగారు

సంపుటి 47 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 19

A Superb Range of
Sarees
Shirtings
Suitings
&
Dress Material

Modern Stores
PHONE 421
Trunk Road - Nellore

సంజీవరెడ్డికి సమయానికి దొరికింది జె. పి. ఉద్యమం!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

సర్వోదయ నాయకుడు జయప్రకాశ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్యటన ముగించుకొని పొలిమేర దాటివెళ్ళారు. ముఖ్యంగా జంట నగరాలలో అనుకున్నంత హెచ్చుగా జనాన్ని ఆకర్షించలేకపోయింది ఆయన పర్యటన. ఆమాత్రం జయప్రదంగానైనా సాగడానికి కారణం - జనసంఘం వెరో క్షంగా అధికారికంగా పూనుకొన్నది కనుకనే.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 'సంపూర్ణ విప్లవా'నికి ఉద్ఘాటనలు కాంగ్రెసువారికికూడా ఆమోదయోగ్యమయ్యాయి. ఎందుకంటే ఆచరణసాధ్యాలు కావుగనుక! విశాఖ పట్టణంలో విద్యార్థులు ఆయనకు నిజం చెప్పి మనస్సు నొప్పించారు. వరకట్నాలను బహిష్కరించమంటే తల్లిదండ్రులు ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళకు కట్నాలకోసం వరకట్నాలు పుచ్చుకుంటున్నామన్నారు. ఇంకొక అడుగు ముందుకు వెళ్ళివుంటే స్వకులంలో చేసుకోడానికేకదా యీ వరకట్నాలు; అందుకని పరిష్కారమార్గంగా కులాంతర వివాహాలు చేసుకోమంటే నిర్మాణాత్మకమయిన ఉద్బోధను చేసి ఉండేవాడు జె. పి.

గౌరవంగా పునఃప్రవేశానికి మంచివేదిక దొరికింది!

కాని విశాఖ విద్యార్థులు చెప్పిన విషయాలు దేశంలో చాలామంది అభిప్రాయాలకు దర్పణమయ్యాయి. ప్రగతి నిరోధకత్వం అస్తిపాస్తులలోకాక దృక్పథంలో ఉంటుందని వేనోళ్ళ రుజువయింది. పాలకపక్షం చేసేవానిని విమర్శించడమే ప్రగతి సూచన అయింది యువతరంలో. కలవారికి జంట గెలిచి రవ్వ గెలవడమనేది తెలియని విషయం. వరకట్నాలు, భోగభాగ్యాలు వారికుండాలి; వారి హోదాలు చెక్కుచెదరకూడదు; సర్వేజనాః సుఖినో భవన్తు అని ధర్మపన్నాలు వల్లెవేస్తుండాలి!

ఒకవిషయంలో జయప్రకాశ్ పర్యటన జయప్రదమైంది. ఇన్నాళ్ళా చూకలామనే వారు పెద్దగా నిలచున్నారు; అనుకోకుండా సంజీవరెడ్డి వంటివారు బంధుత్వం కలుపుకున్నారు. ఎగ్జిబిషన్ గ్రౌండ్సులో పదిమంది ముందూ సంజీవరెడ్డి జయప్రకాశ్‌కు అతివినయంగా నమస్కరించి, అంజలిఘటించారు. పూర్వం ప్రకాశంగారి విషయంలో ఆయన ఇదేటెక్నిక్ చూపారు. రాజకీయంగా జెపి ఒక దోరణి అవలంబించేవరకు దక్షిణాదిన పాతకాంగ్రెసు నాయకులు తియ్యని కబుర్లతోనే కాలంవెళ్ళబుచ్చే పద్ధతి ఆయన వ్యవహారంలో కనపడుతూంది. "సంపూర్ణ విప్లవం" ఇత్యాది

—తరువాత 7 వ పేజీలో

పినాకినిలో
కొత్త ఆకర్షణలు

వచ్చి చూడండి కొత్త
కౌంటర్లు మిమ్మల్ని
పలకరిస్తాయి
పులకరిస్తాయి.

వారంక్రితంనాటికీ
నేటికీ
పినాకిని సూపర్ మార్కెట్లో
ఎన్ని కొత్తమార్పులు, ఎన్ని
కొత్త ఆకర్షణలనుకున్నారు!

— పినాకిని కుటుంబం

(6 వ పేజీ చూడండి)

శ్రీ పెంచల నరసింహస్వామివారి దేవస్థానం

పెంచలకోన (రాపూరు తాలూకా - నెల్లూరు జిల్లా)

ఆహ్వానము

తే 21-5-75 ది నుండి తే 25-5-75 ది వరకు
బ్రహ్మోత్సవములు జరుగును.

తే 23-5-75 ది శుక్రవారం : నృశింహజయంతి, గరుడసేవ.
తే 24-5-75 ది శనివారం : ఉదయం కళ్యాణము.

కాన భక్తులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

ఇట్లు భక్తజనవిధేయులు : ఆర్. రాఘవరెడ్డి, బి. ఏ. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

ధర్మకర్తృత్వమండలి

1. శ్రీ డేగా నరసింహారెడ్డి బి. ఎస్‌సి, 2. శ్రీ నువ్వుల వెంకటరత్నంనాయుడు ఎం. ఎల్. ఎ.
3. శ్రీ కలిపె ఇందుమౌళేశ్వరరావు, 4. సోమిశెట్టి నరసింహంగుప్త, 5. శ్రీ పేరమాసునేని రాఘవేంద్రరావు
6. పేరిగ రామకృష్ణయ్య ఎం. ఎ. 7. శ్రీ బొల్లు పాండురంగయ్య.

ప్రత్యేక విద్యుద్దీపాలంకరణ, పుష్కలంగా మంచినీటి వసతి, నెల్లూరు ఆనందభవన్ భోజనహోటల్, ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకతలు.

HOMAGE
TO
Shri K. H. PRASAD
B. Sc. (Mining) M. M. G. I.

Training Officer, Mining Engineer &
Mining Consultant.

Born on 20-12-1913 Died on 5-5-1975

Nellore Mine's Group Vocational Training Centre,

KALICHEDU. Nellore Dt. (A. P.)

నెల్లూరు వెనకబడ్డ జిల్లా! మీరూ అంతేనంటారా?

మనరాష్ట్రంలో మొదటిశ్రేణిలో కృష్ణ, గుంటూరు, గోదావరిజిల్లాలువస్తే, ఆతర్వాత ఎక్కడో వస్తుందంటారు మన నెల్లూరు. ఇంతకాలం మీరూ వినున్నారు. అయితే మా ఆర్గుమెంట్ అంటిస్తారా?

ప్రపంచంలో ఎక్కడ కార్లు, విమానాలు, రాకెట్లు, కంప్యూటర్లు అధిక సంఖ్యలో ఉన్నాయో దాన్ని సంపన్నమైన దేశంగా పరిగణిస్తారు. ఈ బాణీలో మేము రెఫ్రిజిరేటర్లు, ఎయిర్ కండిషనర్లను చేస్తున్నాం.

ఈ కొలమానం ప్రకారం చూస్తే మనమెక్కడున్నాం? మనజిల్లాలో 3 వేల రైతులకు ఫ్రిజ్ ఉన్నాయని మా అంచనా. వోల్టాస్ వారు రంగంలోకొచ్చినతర్వాత దేశంలో రెఫ్రిజిరేటర్ల వాడకం ఎక్కువైంది. అయితే, ప్రఖ్యాతి బడసిన వోల్టాస్‌కు మన రాష్ట్రంలో ఎందరు డీలర్లున్నారు? అడుగరే! కారణం?

వోల్టాస్ డీలర్‌షిప్ అంటే సామాన్యమైన పనికాదు. మంచి షోరూము, రిపేర్లు చక్కగా చేయడానికి చక్కటి సర్వీస్ స్టేషన్ వుండాలి. ఎలక్ట్రానిక్ పరిజ్ఞానమున్న సిబ్బంది కావాలి. ఇన్ని వసతులుండే లందేనేగానీ వోల్టాస్ డీలర్‌షిప్ రాదు.

మనమంతా సంపన్నప్రాంతాలనుకునే గుంటూరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి వంటిచోట్ల ఇంతవరకు ఈడీలర్లు లేరు. ఆలోటు మన నెల్లూరుకు దక్కింది. ఆ పెద్దపేరు నెల్లూరుకు తెచ్చిందాపేసిన గర్వకారణం మాది:

పి. రెడ్డి అండ్ రెడ్డి వారలయ్యింది. ఈ ఏడాదిలో కనీసం వెయ్యమందికి ఫ్రిజ్‌ల యోగాన్ని కల్గించబోతున్నాం. ఇదే రెడ్డి అండ్ రెడ్డి పిలుపు

జనవాణి రైతు

శ్రీ రాక్షస నామ సంవత్సర చైత్ర బహుళ త్రయోదశి
9-5-1975 శుక్రవారం

ధాన్యం ధరలు - అధికార్ల దాడులు

నెల్లూరుజిల్లాలో ధాన్యం వ్యాపారం దాదాపు స్తంభించిపోయింది. మొగోలుకు ధాన్యం పుట్టి వెయ్యి రూపాయలకు దిగి కొని కూడదని మిల్లర్లు భీష్మించుకొని కూర్చున్నారు; పన్నెండువందల వందల రూపాయలకు పెరిగి, హఠాత్తుగా పడిపోయిన కారణంగా తక్కువ ధరకు అమ్మడానికి వొప్పక రైతు మిన్నకున్నారు. ఎవరో ఎక్కడో చిన్నచిన్న వ్యాపారులు కొద్దిగా కొనడంతప్ప, అవసరంకొద్దీ తక్కువ ధరకు అమ్మడానికి రైతు సిద్ధపడినా కొనేనాథుడు లేడు.

ఈ ప్రతిష్టంభనవల్ల వ్యవసాయానికి విఘాతం కలగడమే కాని, ప్రభుత్వ నిర్ణయాలు చేరవలసిన విషయం చేరలేదు. దీని దుష్ఫలితం ముందుముందు కనపడుతుంది. కృష్ణ వగైరా సర్కార్ జిల్లాల్లో కూడా అమ్మకాలు అమ్మని పరిస్థితి ఏర్పడింది. మిల్లర్లు ఎక్కువ ధరకు కొనడం మానేశారు; రైతులు తక్కువ ధరకు ఇవ్వడానికి ఇష్టపడలేదు. కాని అయా కలెక్టర్లు జోక్యం కల్గించుకొని, ఇరువర్గాలతో సంప్రతింపులు జరిపి, ఒక మార్గాన్ని నిర్దేశించి, ప్రతిష్టంభనను పరిష్కరించారు. కాని నెల్లూరుజిల్లాలో అటువంటి ప్రయత్నమేమీలేదు. సామరస్య పరిష్కారానికి బదులు, అధికార్లు దౌర్జన్యానికి ఉపక్రమిస్తున్నారు.

కొవ్వూరు తాలూకాలోని ఒక రైతు ధాన్యాన్ని రిక్విజిషన్ చేయడం, అతను ప్రభుత్వం నుండి స్టే తెచ్చుకోవడం; కావలిలో కూడా అటువంటి ప్రయత్నమే ఒకటి విఫలం కావడం జరిగింది. నిన్న మొన్న నెల్లూరు తాలూకాలో ఇటువంటి దాడులు ముమ్మరంగా ప్రారంభించినట్లుంది. కొవురులో పెద్దవాళ్ళ గాదెలకు సీళ్ళువేసి, చిన్న మధ్యతరగతి రైతాంగంమీదపడి పోలీస్ బెదిరింపులతో బలవంతంగా ధాన్యం రిక్విజిషన్ చేయడం జరిగింది - ఇది అన్యాయం, అక్రమం, చట్టవిరుద్ధం.

భూస్వాములవద్ద మిగులు ధాన్యం ఎవరికైనా వుంటే, స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు. ఆ స్వాధీనంకూడా సక్రమ పద్ధతుల్లోనే జరగాలి. కాని నాలుగైదు ఎకరాల రైతులనుకూడా వేధించడం, వారివద్దవున్న ధాన్యాన్నిసైతం పూడ్చుకుపోవడం సమర్థనీయమూ కాదు, సామాజిక న్యాయమూ కాదు. దీనివల్ల పల్లెల్లో అలజడి, అసంతృప్తి, ప్రభుత్వ వ్యతిరేకత ఏర్పడడమే కాకుండా, వ్యవసాయంపట్ల మధ్యతరగతి రైతుల్లోకూడా ఉత్సాహం పూర్తిగా నశిస్తుంది.

రిక్విజిషన్ చేయవచ్చు: దానికి ఒకపద్ధతి వుంది, నియమ నిబంధనలున్నాయి. రిక్విజిషన్‌చేసే ధాన్యానికి ధర ఎంతయిచ్చేది చెప్పడంలేదు; చెప్పకుండానే దౌర్జన్యంగా కొల్లగొట్టుకుంటున్నారు. రిక్విజిషన్ ధాన్యానికి ధర గజిట్‌లో ప్రకటించవలెను; ఆ ధర ఇచ్చి కొలుచుకోవాలి. రైతులు దమ్ము దద్దమ్మలని, పిరికివాండ్లని దౌర్జన్యంవల్ల బలవంతంగా పూనుకోవడం పరిపాటికాదు. ఏ రైతైనా అట్లా కొలుచుకోడానికి వీలులేదని అడ్డం తిరిగితే ఏమిచేస్తారు? పదిమంది కలసి ప్రతిఘటిస్తే ఏమిచేస్తారు? ఎన్ని గ్రామాల్లో ఎంత పోలీస్ బలాన్ని వినియోగించగలుగుతారు?

ఇది తొందరపాటు వైఖరి. సామ్యంగా, సామరస్యంగా ధాన్యాన్ని మార్కెట్‌కు రప్పించడం చేతగాక, బలప్రయోగానికి పూనుకోవడం నేటి వ్యవస్థకు అనుగుణమైన పద్ధతికాదు. ఉత్పత్తిదారైన రైతును ఇంత హీనంగా చూడడంకూడా భావ్యం కాదు. జిల్లా అధికారులు మిల్లర్లు-రైతుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి, పరస్పర సమ్మతమైన ధరకు ఇరువురిని వొప్పించి, ధాన్యం మార్కెట్‌కు ప్రవహించేటట్లు చూడాలి. అది సరైనమార్గం. సత్ఫలితాన్నిచ్చే మార్గం, అందరిని మెప్పించగల మార్గం బలప్రయోగంతో అలజడి అందోళన పెరగడంతప్ప లక్ష్యం నెరవేరదు. రైతుల, అందులోనూ మధ్యతరగతి రైతుల ధాన్యం అమ్ముకోకుండాబగదు. వారు అమ్ముకోడానికి సరైన పరిస్థితులు కల్పించాలి. వారికొచ్చే పంటలో హీనమైన ధరకు లెవీ తీసుకొని, మిగిలింది కూడా దౌర్జన్యంగా పెరుక్కుంటే అతనెట్లా బ్రతకాలి? అతనెట్లా సేద్యం చెయ్యాలి? చిన్న, మధ్యతరగతి రైతును కూడా వ్యతిరేకం చేసుకోవడం, అతని కోపాగ్నికి గురికావడం ప్రభుత్వానికి శ్రేయస్కరంకాదు. వారిని సానుభూతి దృష్టితో చూడవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి, జిల్లా అధికార్లకు మా విజ్ఞప్తి.

జనవాణి

లౌడ్‌స్పీకర్ల రచ్చ

దేవాలయాల, ఆస్పత్రుల, కార్లకు లౌడ్‌స్పీకర్లు తగిలించుకొని, వీధుల్లో గంటల తరబడి సినిమాలు, నాటకాలు, మందుల, గుడ్లనుగురించి ఉపన్యాసాలుదంచేవార్ని, చెవులు చిల్లులుపడే శబ్దాలు చేసే స్కూటర్లు, మోటారుసైకిళ్ళు, లారీలు వగైరా వాహనాలను మన పోలీసు శాఖ ఎందుకు ఉపేక్షిస్తుందో అర్థంకావడం లేదు. లౌడ్‌స్పీకరు వినియోగం తమ చుట్టూ దూరావగ్గరలో వున్నవారికి తప్ప, పరిసర ప్రదేశాల్లోవున్నవారి ప్రశాంతతను భంగపరచకూడదన్న చట్టం ఏమైందో; శబ్దాన్ని అపరిమితంగా వృద్ధిచెయ్యడం ఆరోగ్యానికి చెరుపు అన్న నమ్మకం ఏమైందో!

పోలీసు అధికారులకు ప్రాసిక్యూట్ ఈ రచ్చ మరింత హెచ్చడం కొత్తవిశేషం. పోలీసులకు ఈ బెడదకల్గించే వారితో

ఎందుకో అంతస్నేహం!

ఇప్పుడు రచ్చలు, వీధుల్లో రాలిపోవు, ఈ లౌడ్‌స్పీకరు గందరగోళానికి అవతలి పోలీసువారు చేతోమాసి పెద్ద ఎత్తున రాబోయే రక్షుడిగ్నారాల నెల్లా సమర్పిస్తుందో దురూహ్యం.

పోలీసు సూచనలందించడం, కలెక్టరు ఈ విషయంలో సిపాయిలను నిర్వహించకుండా, టానోటి ప్రజలందరితోపాటు బాధలను భరిస్తున్నారని గ్రహిస్తే ఉత్తర్వు చేస్తే ఈ అరాచకం కొంతవరకైనా తగ్గిపోయి ఎదో ఏడాదిగా వున్నా వ్యాధితగ్గుదల ప్రభుత్వంపైన దావావెయ్యడమే కదలని ఉపాయం.

నెల్లూరు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

★

నిరుద్యోగులకు నీడ

నెల్లూరు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్చేంజి ఎప్పుడూ రద్దీగా వుంటుంది; రోజూ పెద్దసంఖ్యలో వందలమందైనా రిజిస్ట్రేషన కోసం ఆఫీసుముందు కాచుకునివుంటారు. ఉదయం 9-30 నుండి సాయంకాలందాకా ఆఉద్యోగార్థులు మండుటెండలో 'నిలువుతీరం' చెయ్యాల్సిందే! ఆ ఆఫీసు వరండాలో కూర్చోడానికి అందరికీ స్థలం వుండదు; నిల్చోడానికి నీడకూడా వుండదు. మిడిసిగాసే ఎండలో అయిదారు గంటలు పడేబాధ వర్ణనాతీతం. నిరుద్యోగులపట్ల ఇంత నిరాదరణ తగదు.

కనుపర్తిపాడు ఎస్. వీరరాఘవులు
(ఎం.ఏ.)

★

నీళ్ళు! నీళ్ళు!

అరవెల జనాభాకల్గిన పెద్దగ్రామం మనుబోలు. ఊళ్ళోని అన్నిబావులూ ఎండిపోయాయి. మంచినీళ్ళకు మనుషులు, పశువులు పడుతున్న ఇబ్బంది ఇంతింతని చెప్పలేం.

ఇటీవల ప్రభుత్వం రెండు గొట్టపు బావులు వేయించింది. అవే గ్రామస్థుల ప్రాణాలు నిల్పాయి. కానీ అవి చాలడం లేదు. కనీసం మరొక ఎగిరెండు గొట్టపు బావులైనా వేయించాలని కలెక్టరుకు విన్నవించుకున్నాము. ఇంతవరకు ఏ సహాయమూ అందలేదు.

— కొరవ 7 వ పేజీలో

WANTED

Wanted Door to Door Lady Propagandists for our

ROSY SANITARY NAPKINS.

Apply to:

B. V. BROTHERS PHARMACEUTICALS,
Industrial Estate, Nellore (A. P)

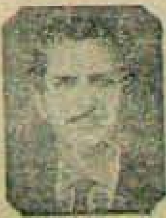

శుభవార్త

సుఖదాంపత్య జీవితం పొందండి!

వివాహమైనతరువాత పూర్తిగాతృప్తిపొందలేక బాధపడుచున్నవారు (ఏలననగా) నరముల బలహీనత, యింద్రియనష్టము, ఇంద్రియ పుష్టిలేనివారు, పురుషత్వములెక్కువ, శీఘ్రస్ఖలితము, దురలవాట్లవలన అంగము చిన్నదై బిగితగ్గిపోవుట ఇటువంటి వ్యాధులలో అన్నివిషయములలో వెనుకబడి కృశించినవారు డాక్టర్స్ సెక్స్ స్పెషలిస్ట్ Govt Regd చౌదరిగార్లు 70 సం॥నుండి వంశపారంపర్యముగా పేరు పొందుచున్నవారు మన నెల్లూరుపట్టణములో 13 సం॥గా నడుపుచున్న డా. సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరీకి వచ్చేసి వారి అమూల్యమైన చికిత్సలను పొందండి. అవసరమైనచో యంత్ర పరికరములద్వారాకూడా చికిత్స చేయబడును.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరి

మసీదు వాకిటంపైన ప్రక్కన
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

శ్రీహరికోట పత్రికాగోష్ఠి

ఆర్యభట-

రష్యాకు మనకు మధ్య వీడని స్నేహబంధం

'భారత రోదసీ పరిశోధనా సంస్థాధ్యక్షుడు ప్రొఫెసర్ ఎస్. ధావన్ 29 తేదీ ఉదయం శ్రీహరికోటకు వేంచేస్తున్నాడు, రండి హో'- అని పత్రికలవాళ్ళను టెలిఫోన్లో కేకేసిం 'షార్' కేంద్రీయులు. ముగ్గురు నెల్లూరు పాత్రికేయులం ఆదరాబాదరా బస్సుల్లో రైళ్ళలోపడి ఉదయాని

మా ప్రత్యేక విలేఖరి

కంతా సూళ్ళూరు పేట చేరుకున్నాం; అక్కణ్ణుంచొక వ్యాన్లో మమ్మల్ని శ్రీహరికోట చేరవేశారు. అప్పటికే మద్రాసు నుంచి 45 మంది పాత్రికేయుల్ని షార్ వారి ప్రత్యేక వాహనంలో సకల రాజ మర్యాదల్తో శ్రీహరికోటకు దిగుమతి చేస్తున్నారు. ఒక తెలుగు దినపత్రిక విలేఖరి విజయవాడ నుంచి మద్రాసుచేరి, అక్కడ వచ్చేబెడి స్పెషల్‌బస్సు పట్టుకుని శ్రీహరికోట చేరగల్గాడు 'శ్రీహరికోట ఆంధ్రదేశంలోనేకదా ఉంది? మరి మన పట్ల వీళ్ళకింత చిన్నచూపు. మద్రాసీయుల మీద అంత మోజా ఎందుకండీ?'- అని వాపోయాడావిలేఖరి.

తొలి భారతీయ ఉపగ్రహం వంటి బృహద్విషయాన్ని ఈ స్వల్ప ఉపోద్ఘాతంతో ప్రారంభిస్తున్నందుకు పాఠకులు మన్నించాలి. ఎంతైనా సొంతగోడు కొంత వెళ్ళబోసుకోవాలికదా!

మేము శ్రీహరికోటలో అడుగు పెట్టే సరికి 'ఆర్యభట' మాతలమీదనే, గంటకు 35 వేల కి.మీ. వేగంతో, దూసుకపోయిందట; లైబ్రరీహాలనబడే చిన్న ఏర్‌కండిషన్డ్ గదిలో జరిగిన పత్రికావిలేఖరుల సమావేశానికి వస్తూనే ప్రొఫెసర్ ధావన్‌చెప్పారు. ఆ సమావేశంలో ధావన్‌కు కుడియెడమలుగా శ్రీహరికోట ప్రాజెక్టు ఇంజనీరు డాక్టర్ వై. జనార్దనరావు, స్యాటిలైట్ ప్రాజెక్టు డైరెక్టరు ప్రొఫెసర్ యు. ఆర్. రావు ఆసీనులయ్యారు. ఈ 'శాస్త్ర త్రయం' హెచ్చుతక్కువ గంటన్నరసేపు ఆర్యభట పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, కథాకమామిషు మాకు వివరించారు.

ఆనాటి ఉదయం 9-23 గంటకు శ్రీహరికోటమీదుగా 49 వ సారి వెళ్ళిందట మన ఆర్యభట అప్పటికి 148 సార్లు భూప్రదక్షిణం చేసి, దాదాపు 60 లక్షల కిలోమీటర్లు ప్రయాణించిందట. (6 తేదీ సమాచారాన్నిబట్టి, 18 రోజుల్లో 230 భూప్రదక్షిణలు చేసింది, 70 సార్లు శ్రీహరికోటమీదుగా వెళ్ళింది. అంటే కనీసం కోటి కి.మీ. లైనా ప్రయాణించి వుంటుందేమో!)

ఏప్రిల్ 19 తేదీ రష్యాలోని ఒకానొక రాకెట్ కేంద్రంనుంచి ప్రయోగింపబడిన ఆర్యభట పదిరోజుల్లో ఇటు మనకూ, అటు రష్యాకు అందజేసిన సమాచారాన్ని టేప్ రికార్డుచేసి వినడానికి నలభై గంటలైనా పట్టుందని ధావన్ అన్నారు. ఆ సమాచారాన్నంతట్నీ టైప్ చేస్తే, అది ఐదడుగుల ఎత్తున పేర్చుకుంటుందట! దానిమీద ప్రాథమిక విశ్లేషణ జరుగుతూందని, మరొక మూడు వారాల్లో పూర్తికాగలదని, ఇంకాస్త వివరణాత్మకంగా పరిశీలించడానికి రెండు నెలలైనా పడుతుందని, సమగ్ర పరిశీలనకు ఇంకా కొంత వ్యవధి కావల్సివుంటుందని ఆయనన్నారు.

'ఇప్పటివరకు ఆర్యభట బాగా ఆరోగ్యంగానే వుందని శాస్త్రజ్ఞులు కంటికి రెప్పగా పరిశీలిస్తున్నారు. ఉపగ్రహంలోని అన్ని అంగాలూ సక్రమంగానే పనిచేస్తున్నాయి' అన్నారు ధావన్ తృప్తికరంగా.

భూమికి 598 కి.మీ. ఎత్తులో పరిభ్రమిస్తున్న ఆర్యభట ఆరు నెలలదాకా పని చెయ్యగలదని మొదట ఊహించారుగాని, ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి అంతకంటే ఎక్కువకాలం పనిచేస్తుందని అనుకుంటున్నారు. ఆ తర్వాతకూడా ఆర్యభట దాదాపు రెండున్నరేళ్ళపాటు రోదసిలోనే వుంటుంది; ఐతే దానికి 'వర్కింగ్ లైఫ్' మాత్రం వుండదట.

సాధారణంగా ఉపగ్రహాలు పంపే సమాచారాన్ని అవగాహన చేసుకోడానికి ఏళ్ళుపూళ్ళు పడ్తుందట. 1965లో ప్రయోగింపబడ్డ రాకెట్ అందించిన సమాచారం ఇంకా పరిశోధనలోనే ఉందట. కాబట్టి ఇప్పటికిప్పుడే 'ఆర్యభట' ఏమిచెప్తూంది?'- అని అడిగితే ఇదమిత్థంగా సమాధానావ్వలేమన్నారు. 'ఇదొక ప్రయోగదశ.

—తరువాయి 8 వ పేజీలో

డాక్టర్ జి. కె. రెడ్డి

3 తేదీ శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, విఖ్యాత జర్నలిస్టు, 'హిందూ' పత్రిక ఢిల్లీ రాజకీయ విలేఖరి, నెల్లూరీయుడు శ్రీ జి. కె. రెడ్డిని 'డాక్టర్ ఆఫ్ లెటర్స్' గౌరవ పట్టంతో సత్కరించింది. గవర్నర్-ఛాన్సలర్ ఆర్. ఎస్. ఓబుల్‌రెడ్డిగారినుండి పట్టాను స్వీకరిస్తున్న జి. కె. రెడ్డిని (ఎడమవైపు) చిత్రంలో చూడవచ్చు

ఆదర్శోపాధ్యాయుడు

ఆదర్శోపాధ్యాయుడుగా రాష్ట్రపతి ఫక్రుద్దీన్ అలీఅహ్మద్‌చే ఏప్రెల్ 27తేది సన్మానం పొందుతున్న- కోవూరుసమితి బొడ్డువారిపాలెం టీచరు ఆక్కిసెట్టి శ్రీరాములు. నెల్లూరుజిల్లాలో జాతీయ అవార్డు గ్రహీతల్లో శ్రీరాములు ఆరవవాడు.

జమీన్‌రైతు

ప్రకటనదార్లకు విజ్ఞప్తి

25-4 75 సంచిక నుండి ప్రభుత్వం అనుమతించిన ప్రకారం ప్రకటన చార్జీలకు 30% సర్‌చార్జి కలపబడును. పత్రికానిర్వహణ వ్యయం మితిమీరి పెరిగిన కారణంగా ఈ పెంపకం అనివార్యమవుతున్నది. మా ప్రకటనదార్లు సానుభూతితో గమనించాలని కోరుతున్నాము.

—మేనేజరు

ఆచార్య వెంకటరంగయ్య జాబు

మొదటి జిల్లాకాన్ఫరెన్స్‌లో భూస్వాములదే పైచేయి!

ఈ శతాబ్దపు తొలి సంధ్యాసమయంలో నెల్లూరుజిల్లాలో కల్గిన రాజకీయ సామాజిక స్పృహ, డెబ్బయ్యేళ్ళనాటి జిల్లా స్థితిగతులు, సామూహిక సమస్యలు వగైరాలను స్థూలంగా దర్శించుకుందామనే ఉద్దేశంతో ప్రారంభించిన ఈ శీర్షికకు అడుగడుగునా ఆటంకాలు, అవరోధాలు ఎదురయ్యాయి. 1909 నవంబరు 20, 21 తేదీల్లో నెల్లూరు స్టోన్‌హౌస్‌పేటలోని ఐరసాల రైసుమిల్లులో దివాన్ బహదూర్ కంచి కృష్ణస్వామిరావుపంతులు అధ్యక్షతన జరిగిన మొట్టమొదటి జిల్లా కాన్ఫరెన్సును గురించిమాత్రం కూలంకషంగానే దర్శించుకున్నాం - లోగడ. ఆ తర్వాత అర్ధాంతరంగా ఈ శీర్షికకు తిలోదకాలివ్వాల్సివచ్చింది.

ఇన్నాళ్ళ తర్వాత, ఈ చారిత్రకాంశాల చర్చను పునరుద్ధరించడానికి ప్రబలకారణం, ఉత్తేజం - గురుదేవులు ఆచార్య మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారి జాబు చదవండి-

70 ఏళ్లనాటిమాట

గోపాలకృష్ణ

......మీరు 'జమీన్‌రైతు'లో గత కొన్ని వారాలుగా ప్రకటిస్తున్న చారిత్రక గాథలు గురించిన వ్యాసాలను చదివి, వాటికే ఆకర్షింపబడినాను. దేశచరిత్ర యొక్క

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

తే 30-5-75 దిన

కాశి, గయ, నేపాలు, బదరి, కేదార్, కాశ్మీర్, ద్వారకలు

—సంపూర్ణ ఉత్తరదేశ యాత్రలు—

65 రోజులు నెల్లూరునుండి స్లీపరుకోచ్‌లో ప్రయాణము

వేళకు నిద్ర, శుచి రుచిగల భోజనమే మా ప్రత్యేకత.

భోజనముతో టిక్కెట్టు 1-కి 2 వ తరగతి స్లీపరుబర్తు రూ 1275-00 లు

భోజనముతో టిక్కెట్టు 1-కి 2 వ తరగతి జనతా రూ 1100-00 లు

యాత్రీకులకొరకు డాక్టరు బండిలోనే ప్రయాణము చేయును.

కొద్ది బర్తులు మాత్రమే- నేడే మాతో సంప్రదించండి.

వివరములకు

ఆర్గనైజరు : ఎ. రాజసింహ

శ్రీ రాజగోపాల్ ట్రావెల్ సర్వీసు

మూలపేట - నెల్లూరు-3

ఇండియన్ మెడిసిన్ సేల్స్‌హౌస్ అండ్

ఇండియన్ మెడిసిన్ ఇండస్ట్రీస్ - విజయవాడ

మాచే తయారుచేయబడుచున్న నెర్విటాల్, రోజాపువ్వ లేహ్యం, సరస, మరియు ఇతర ఆయుర్వేద ఔషధములు, ఇంజక్షనులకు స్టాకిస్టులుగా ఈ దిగువవారిని నియమించినాము.

నెల్లూరు : ది ఆర్యన్ మెడికల్ స్టోర్సు - ట్రంకురోడ్డు.

గూడూరు: లాల్ మెడికల్ స్టోర్సు - బజారువీధి.

జిల్లాలో 30 వేల ఎకరాల్లో వర్జీనియా పొగాకు సాగు

—ఉత్పత్తిదార్ల సంఘం ఏర్పాటు

నెల్లూరుజిల్లా మెట్ట తాలూకాలలో వేగంగా విస్తరిస్తూ, వనరిమారినోను ఉన్న పొలాలకు ఎనలేని విలువనుకలిగిస్తూ, రైతులకు ఆశాజనకంగావున్న పైరు వర్జీనియా పొగాకు. మెట్టతాలూకాలకు నిమ్మ చెట్లు కొంత జీవనాధారంగా వున్నాయి; వర్జీనియా పొగాకు వచ్చిన తర్వాత వాళ్ళఆర్థికస్థితి మెరుగ్గా యెంతో మెరుగ్గావుండే అవకాశం ఏర్పడుతున్నది.

వర్జీనియా పొగాకు రెండురకాలనేలల్లో సాగవుతుంది. నల్లరేగడి, ఎర్రనేలలు. అందు ఎర్రనేలల్లో వుత్పత్తి అయ్యే పొగాకు క్వాలిటీలో శ్రేష్ఠమైంది. దానిధరకూడా ఎక్కువ. అందువల్ల, మెట్టతాలూకాలలో ఎర్రనేల ఒక్క అంగుళంకూడా వదలిపెట్ట బడటంలేదు. జిల్లాలో కావలి, ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి, రాపూరు, గూడూరు తాలూకాల్లో వర్జీనియా సాగవుతున్నది. నెల్లూరు తాలూకాలోని వెంకటాచలం సమితిలోకూడా కొద్దిగా ప్రవేశించినట్లుంది. గతసంవత్సరం జిల్లాలో దాదాపు 30 వేల ఎకరాల్లో వర్జీనియాపొగాకు సాగైనట్లుంది. ఈ సంవత్సరం అది 50 వేల ఎకరాలకు పెరగవచ్చునని అంచనా. కావలిసమీపం పొదలకూరు పాళెం ఒక్కగ్రామంలోనే 300 బ్యార్నులు వున్నాయంటే, పొగాకుసాగు మెట్టరైతులను ఎంతగా ఆకర్షిస్తున్నదో తెలుసుకోవచ్చు.

ఎర్రనేలల్లో వర్జీనియా సాగునుజిల్లాలో ప్రవేశపెట్టినవాడు శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి. దేశంలోని పొగాకు నిపుణులందర్నీ జిల్లాకు రప్పించినవాడు ఆయన. రేడియో గోష్ఠులు, గిష్ఠులు కూడా ఏర్పాటై -యి. ఎందుకల్లనో ఒక సంవత్సరానికే పొగాకు బోర్డు ఉత్సాహంపోయింది; ఆసాగునే మానేశాడు. ఈసంవత్సరం ఎర్రనేలల్లో పొగాకువల్ల ఎకరాకు మూడువేల రూపాయలు ఆదాయం వచ్చిందట. రెండు వేలకు తక్కువ ఏ భూమిలోనూ రాలేదట, ఇంతకుమించిన ఆదాయం ఏముంది?

పొగాకుసాగు విస్తీర్ణం పెరిగేకొద్దీ, దానిసమస్యలు ఎన్నోవుంటాయి. ఎరువులు మొదలు మార్కెటింగ్ వరకు ఎన్నోఇబ్బందులుంటాయి. వాటి నివారణకు కృషిచేయడానికి ఒకసంఘం అవసరం. ఆ అవసరాన్ని

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మరికొన్ని తెగుళ్ల మందులు- వాటి వుపయోగాల వివరణ

(గతవారం కొరవ)

శ్రీ పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం
(జిల్లా సస్యరక్షణాధికారి)

కార్బరిల్

దీనిని సెవిన్ అంటారు. ఇది 2.5 శాతము, 5 శాతము, 10 శాతము దస్తు రూపములోను, 50 శాతము 85 శాతము W. P. రూపములో దొరకును. 2.5 శాతము మరియు 5 శాతము పొడి ఎకరమునకు 10 కిలోలు కావలయును. 10 శాతము పొడి గమాక్సిన్ 10 శాతము తో కలిపిన ఎకరమునకు 3 నుండి 4 కిలోలు చాలును. 50 శాతము W P ఎకరమునకు 1 నుండి 2 కిలోలు కావలెను. 85 శాతము W P. ఎకరమునకు ఒక కిలో కావలెను. ఒక చెంచా మందును 2 గాలన్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయవలెను. అన్నిరకములైన కాయ, కాండము తొలచు పురుగులు, ముడుతపురుగులు, పేను, దోమ మొదలగు వాటిపై బాగుగా పని చేయును. ఎర్రనల్లిపై ఈ మందు పని చేయదు. 10 నుండి 15 రోజుల వరకు పురుగులబారినుండి కాపాడును.

గంధకము

ఇది పొడి రూపములోను వెట్టబుల్ పౌడరు (W. P) రూపములోను దొరకును. ఇది ముఖ్యముగ ఎర్రనల్లిని నివారించును. ఎకరమునకు 10 కిలోల పొడిని చల్లవలెను. ఒక కిలో వెట్టబుల్ పౌడరును ఒక చెంచా 2 గాలన్ల నీటిలో కలిపి ఎకరమునకు స్ప్రే చేయవలెను. బూడిద తెగులనుకూడ నివారించును. వారమురోజుల వరకు పురుగుల బారినుండి కాపాడును.

జింకు ఫాస్పైడు

ఇది ఎలుకలను చంపుటకు ఉపయోగింతురు. ఎరగా అన్నముతోగాని, గోధుమ పిండితోగాని, జొన్నపిండితోగాని 3నుండి 5 శాతము వరకు కలిపి, కొంచెము వేరుశనగ నూనెనుకూడ చేర్చి ఉపయోగించవలెను. విషము కలిపిన ఎరను పెట్టడానికి ముందు ఎరను 2 లేక 3 రోజుల ముందునుండి పెట్టి ఎలుకలను అలవాటు చేయవలెను. గిడ్డంగులలోగాని, ఇండ్లలోగాని ఈ విషము పెట్టినపుడు అతి జాగ్రత్తగ ఉండాలి.

అల్యూమినియము ఫాస్పైడు

ఇది బిళ్ళ రూపములో లభించును. ఎలుకలను చంపుటకు ఎలుక కన్నాలలో ఒక బిళ్ళ వేసి కన్నమును తడిమట్టితో గాలి వెలుపలకు రాకుండునట్లు మూయవలెను. లోపల విషవుగాలి విడుదలై ఎలుకలను చంపివేయును.

సిలీంధ్ర నాశినులు- లేక తెగుళ్ల మందులు

క్రిములతో పాటు అనేక తెగుళ్ళు మనకు విశేషమైన నష్టాన్ని కలుగ చేయుచున్నవి. వరికి అగ్గితెగులు, నల్లపై వెర్రితల, మిరపకాయ కుళ్ళు, వేరుశనగపై ఆకుమచ్చ మొదలగునవి సర్వసాధారణమైనవి. జింకు సంబంధమైన మందులను, రాగి సంబంధమైన మందులను, ఆంటి బయాటిక్సు [Antibiotics] మందులను వాడి ఈతెగుళ్ళను నివారించుకొనవలెను.

కాపరు కాంపౌండ్సు

మార్కెటులో ఆక్సిక్లోరైడు, బ్లూకాపరు, ఫైటలాను, కాపరు ఆక్సిక్లోరైడు మొదలగు పేర్లతో విక్రయించబడుచున్నవి. ఇది 50 శాతము వెట్టబుల్ పౌడరు రూపములో దొరకును. పైరు మీద బూజు తెగులు, ఎండు తెగులు, ఆకుమచ్చ, కాండము మరియు కాయకుళ్ళు, అగ్గితెగులు, గజ్జి తెగులు మొదలగు తెగుళ్ళను నివారించవచ్చును. ఒక చెంచా మందును 2 గాలన్ల నీటిలో కలిపి ఎకరమునకు ఒక కేజీ మందు స్ప్రే చేయవలెను. అధిక దిగుబడినిచ్చు వంగడములమీద దీనిని వాడరాదు. 10 నుండి 15 రోజుల వరకు తెగుళ్ళను అరికట్టును.

జింకు కాంపౌండ్సు

ఇవి మార్కెటులో డైథేను జడ్ '78' (Dithane z'78'), స్టార్‌థేన్ (Starthane), జినాబ్ (Zineb) మొదలగు పేర్లతో వ్యవహరించబడుచున్నవి. దీనిని పలురకములైన బూజు తెగుళ్ళపై, కాపరు కాంపౌండ్సుకు బదులుగ వాడవచ్చును. ఎకరమునకు 500 గ్రాముల మందు అవసరము. ఒక చెంచా 3 గాలన్ల నీటిలో కలుపవలెను. వారముమండి పది రోజుల వరకు తెగుళ్ళను అరికట్టును. అంతేకాక పైరుపై జింకు ధాతువు (Micronutrient) లోపము కన్పించిన ఇది స్ప్రే చేయుటవలన జింకు లోపమును కూడ కొంతవరకు నివారించవచ్చును.

ఫెర్‌బమ్

ఇది ఇనుముతో కూడిన కార్బమేటు మందు. ఇది 75 శాతము W. P. గా దొరకును. ఎకరమునకు 500 గ్రాముల మందు అవసరం. బూజుతెగుళ్ళు నివారించుటకు డైథేన్లకు బదులుగ వాడవచ్చును. ఒక చెంచా మందును 3 గాలన్ల

-కొరవ 10వ పేజీలో

దుక్కిలో ఎరువులు వేసితీరాల్నా?

—అవసరం లేదంటారు డాక్టరు శాస్త్రి

వరి గింజలను, 'జయ' జనకుడను అయిన శ్రీ డాక్టరు ఎస్. వి. ఎస్. శాస్త్రి 27 తేదీ నెల్లూరు వచ్చారట మనకు ఆ సంగతే తెలియదు. వ్యవసాయశాఖవాళ్ళు రహస్యంగా వుంచినట్లున్నారు!

డాక్టరు శాస్త్రి ఆరోజు బుచ్చి సమితిలో సమితిరాజు మేవారి, శ్రీనివాససీడ్స్-శంకరరెడ్డి వేసిన ఐ. ఇ. టి. 2508, ఆర్. పి 4-14, కో37 వరిరకాలను చూశారు. మిట్టమధ్యాహ్నం మిడిమిడి ఎండలో మోకాళ్ళదాకా పాంటమడిచి చేలో దిగి నాడు శ్రీ శాస్త్రి. మడికట్టుదాకా బ్లాక్ మడిని బురదలో చేతులుదూర్చి అరటి వంద చాలినిపెట్టినట్లు శాస్త్రిగారు వ్యవసాయ విషయాలు చెప్తుంటే ఆయన్ను అనుసరించిన వ్యవసాయ అధికారబృందం, రైతాంగం మాన్పడిపోయారు. ఈ సందర్భంలో బుచ్చిలో రైతుగోష్ఠి ఒకటి జరిగింది. కొత్తరకాలు వచ్చినంతమాత్రాన సమస్యలు తీరవు. కొత్తరకాలకు అనుగుణంగా సేద్యపు పద్ధతులు మారాలి- అంటూ డాక్టరు శాస్త్రి కొన్ని సూచనలు చేశారు. నారుమడి విస్తీర్ణం రెట్టింపు చేయాలి; దానివల్ల నారు గట్టిగావుంటుంది. పైపైన నాట్లువేయాలి. పొత్తుగా వేయాలి. దుక్కిలో విధిగా రసాయనిక ఎరువు వేయాలనిలేదు. మొక్క తీసుకోగలిగినప్పుడే ఎరువువేయాలి. నాటిన 15 రోజుల తర్వాత కాని మొక్క ఎరువును గ్రహించలేదు. చేను మురుగుబట్టకుండా చూడాలి -ఇవన్నీ శాస్త్రిగారి సూచనలు. విలువైన సలహాలు!

డా. గనంబర్ల స్థానంలో ఐ. ఇ. టి. 2508 నిలువగలదని స్థానిక వ్యవసాయ శాఖాధికార్లు చెప్పారట భ్రమపడవద్దని చెప్పారు; ఉచిత సలహాలతో రైతులను దివాలా తీయించకండి!

— —

ప్రపంచ బ్యాంక్ పథకం
క్రింద
ఆంధ్రప్రదేశ్
లో
యిప్పుడు లభ్యమవుతోంది

ఫోర్డు 3000

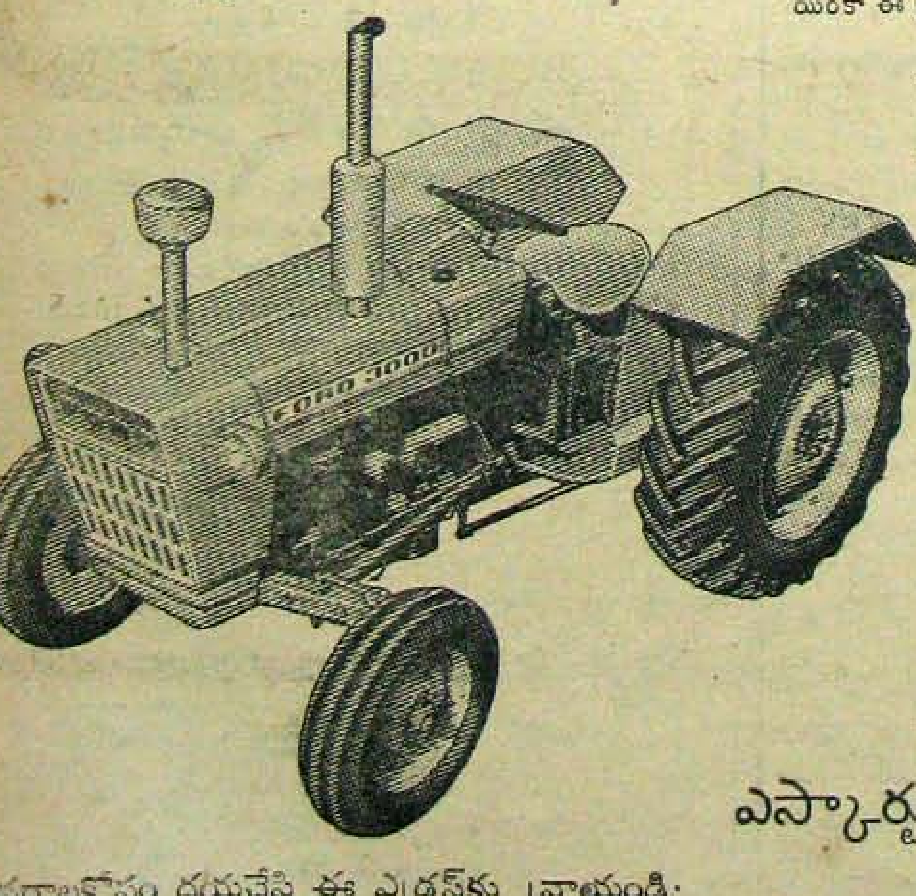

ఫోర్డు 3000 అన్నది 46.6 మెట్రిక్ హెచ్.పి. ట్రాక్టర్. దీనికి శక్తివంతమైన నీటితో చల్లార్చబడిన ఇంజిన్ వుంది. ట్రాక్టర్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలోనే అధునాతనమైనవి మరియు అత్యంత పురోగమించినవి అయిన లక్షణాలను అది కలిగివుంది.

యింకా ఈ ప్రత్యేక లక్షణాలు కూడా:

* అత్యధిక శక్తి, తక్కువ యింధనం ఖర్చు, తక్కువ ఇంజిన్ అరుగుదల. తక్కువ ఆర్.పి.యమ్.తో ఎక్కువ టోర్కు.
* శక్తివంతమైనది, పని చేసేందుకు సులువైనది అయిన హైడ్రాలిక్స్. ఆటోమేటిక్ డ్రాఫ్ట్ మరియు పొజిషన్ కంట్రోలుతో
* ఎస్కార్ట్సు సర్వీసు మరియు 6 నెలల వారంటీ. మీరు దేశంలో ఎక్కడ వున్నప్పటికి సర్వీసును, సినలైన విడి భాగాలను మీరు కోరిన 24 గంటల్లోగా మీకు ఖచ్చితంగా సమకూర్చటం జరుగుతుంది.

ఎస్కార్ట్సు లిమిటెడ్

వివరాలకోసం దయచేసి ఈ ఎడ్రసుకు వ్రాయండి:

మెసర్స్ గోల్డ్‌ఫీల్డ్స్
నెం. 6, ఓల్డు పోస్టాఫీసు రోడ్డు,
నెల్లూరు-524003

నెల్లూరు పోటాపోటీలు-

ఒకరు మంత్రికి ఏనుగుచేత మాలవేయిస్తే, ఇంకొకరు స్పీకరును ఏనుగే ఎక్కించారు!

పదవి ఏదైతేనేమి, ఎంతదైతేనేమి, దాన్ని వుపయోగపెట్టుకోవడంలో, దాన్ని రాజకీయ లాభంగా మార్చుకోవడంలోనే వుంది మేధాతనమంతా. ఇందులో మేగోరె మహా ప్రజ్ఞాశాలి అని చెప్పక తప్పదు. ఈ మంత్ర తంత్ర విద్యలో ఆయన మహా మాంత్రికుడని వొప్పుకొని తీరాలి!

ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండలి అధ్యక్షుడుగావున్నా, స్పీకరుగావున్నా శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిని వినియోగించుకొని, జిల్లాలో పెద్దసందడే కల్గిస్తున్నాడు మేగోరె. తన వర్గానికి మంత్రిత్వం లేనిలోటును కన పడనివ్వకుండడమేకాదు, మంత్రిత్వానికి మించిన ఆర్భాటాన్ని కల్గించడమే విశేషం!

> పునాదులు,
> ప్రదర్శనలు-
> సభలు
> సన్మానాలు

శాసనసభ సమావేశాలు అయిపోయినప్పటి నుండి ఆయన ఆర్. డి. ఆర్. ను వదలి పెట్టలేదు; పూపిరి తిరగని కార్యక్రమాలతో పెద్ద ప్రదర్శనాన్నే యిస్తున్నాడు. ఎండా కాలంలో వస్తే ఏ వూటీకో బెంగుళూరుకో శైత్యోపచారాలకు పోయే శ్రీ దశరథరామ రెడ్డి, స్వంతనియోజకవర్గంలో తిరగడానికి కూడా బద్ధగించే శ్రీ దశరథరామరెడ్డి, విరామం లేకుండా పర్యటిస్తున్నాడంటే, కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటున్నాడంటే, ఆనం వ్యతిరేక వర్గానికి పూపురివ్వడానికి వుపయోగపడుతున్నాడంటే, అది మేగోరె ప్రభావంవల్లనేననుకోవాలి!

గతవారంలో ఆర్. డి. ఆర్. బుచ్చి, గూడూరు సమితి కార్యక్రమాల్లోనేకాకుండా నెల్లూరు టవున్ కార్యక్రమాల్లోకూడా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

4 వేది స్పీకరు శ్రీ దశరథరామరెడ్డిని 'సింహపురి మిత్ర మండలి' వారు ఏనుగునెక్కించి వుత్సవం గావించారు. నిరాధారంగా ఆసీనుడు కావలసి వచ్చినా పడకుండా గట్టిగనే పట్టుకున్నారు ఆర్. డి ఆర్.!

మాటకచేరి

ఆర్యభట, ఆర్యభట్ట- ఏది సరైనమాట?

తొలి భారతీయ ఉపగ్రహానికి, ఎవరు పెట్టారోగాని, దానికి తీపేరే నిర్ణయించారు-'ఆర్యభట' అని. ఐతే ఈ పేరు మీద ఇటీవల సంస్కృత పండితుల్లో కొంత తర్జనభర్జన జరుగుతూ ది; పరస్పర విరుద్ధమైన అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. 'ఆర్యభట' అనడం తప్పు, 'ఆర్యభట్ట' అనాలంటున్నారు'. కొందరు. కాదని మరికొందరు-దిద్దుతున్నారు. ఆమధ్య 'హిందూ'పత్రికలో ఎవరో ఒకాయనొక లేఖరాశాడు-'భట' అంటే సేవకుడుగనుక, 'భట్ట' అని వుండాలంటూ.

ఆ తకరారులోకి వెళ్ళేముందు, అసలెవరీ ఆర్యభటుడు, ఏమాతనికథ?- అన్నది కొంత ముచ్చటించుకుందాం.

వరాహమిహిరుని 'పంచసిద్ధాంతిక'లో పేర్కొనబడిన తొలి భారతీయ ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుల్లో అతిముఖ్యుడు ఈ ఆర్యభటుడు. మిగతా శాస్త్రజ్ఞుల పేర్లు మినహా, రచనలేవీ మనకు లభ్యం కాకపోవడంవల్ల, ఆర్యభటుని 'ఆర్యభటీయు', 'దశగీతికా సూత్ర', 'ఆర్యాష్టశత' మాత్రమే వెలుగులోకి రావడంచేత, ప్రప్రథమ భారతీయ ఖగోళశాస్త్రజ్ఞుడుగా ఇతడే గుర్తింపబడుతున్నాడు.

ఆర్యభట క్రీ. శ. 476 లో కుసుమపుర-లేదా పాటలీపుత్ర-లో జన్మించా

గోపి

డని తెలుస్తూంది. గణితశాస్త్రాన్నొక ప్రత్యేక విభాగంగా పరిగణించి విశ్లేషించిన మొట్టమొదటి శాస్త్రజ్ఞానితడే. అంతేకాదు, భూమి ఒక గోళమని, అది తన ఇరుసు మీద పరిభ్రమిస్తుంటుందని;

— కొరవ 11 వ పేజీలో

రాపూరు సమితిలో ఆందోళన కల్గిస్తున్న మంచినీటి కొరత!

రాపూరు సమితిలోని పరిస్థితులను సర్వోదయ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణ రెడ్డి ఇట్లా వ్రాస్తున్నారు-

నాలుగు సంవత్సరాలుగా వర్షంలేని

జిల్లావార్తలు

కారణంగా మాగాణిపంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. రైతులు, కూలీలుకూడా తిండి గింజలకు కటకటలాడుతున్నారు. పశుగ్రాసానికికూడా యిబ్బందిగావుంది. ఆహార ధాన్యాలు సరసమైన ధరలకు దొరకడం లేదు. చౌకడిపోలు సరఫరా అయ్యే బియ్యం నెలలో ఒక్క దినానికికూడా చాలవు. వాటికి తగినంతగా సరఫరా చెయ్యనిదే ప్రజలు దురవస్థల పాల్గావలసి వస్తుంది.

ఇప్పటికే వీరంపల్లి, బిరదవోలు, చెర్లోపల్లి, ఊటుకూరు, దాడిశెట్టిపల్లి, పాలూరు హరిజనవాడ, నాయునపల్లి, కొండుపాళెం, బ్రాహ్మణపల్లి, పార్లపల్లి, తూర్పుపూ త్ల, అనంతవడుగు, రాజుపాళెం, వెలిగోను, రాజవోలుపాడు, కళ్యాణపురం, గ్రద్ద

—కొరవ 12 వ పేజీలో

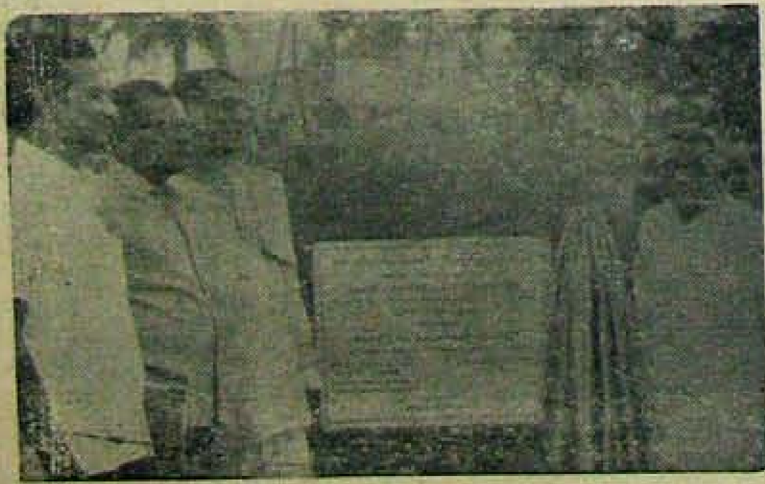

ఆరులక్షల రూపాయల నెల్లూరు షాపింగ్ సెంటర్లకు మంత్రి చల్లా సుబ్బరాయుడు 2 వేది పునాదిరాళ్ళు వేశారు. చిత్రంలో ఫలకానికి అటుఇటు మంత్రులు ఆనం వెంకటరెడ్డి, సుబ్బరాయుడు.

ప్రపంచబ్యాంకు పథకంక్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇప్పుడు
ఈ ట్రాక్టర్లు లభ్యమవుతున్నాయి!

IMT 533

ఈ ట్రాక్టరు భారతరైతాంగం అభిమానించే ఎం.ఎఫ్. 1035 వంటిదే!

తొలుత యుగోస్లావియాలో మేసి ఫెర్గూసన్ లైసెన్సుతో తయారుచేయబడిన ఐ. యం. టి. 533 ట్రాక్టరు ప్రపంచ బ్యాంకు పథకంక్రింద మీరు పొందవచ్చును. ఇది ఇండియాలో తయారగుచున్న మేసి ఫెర్గుసన్ 1035 వంటిదే. దీనినే భారత కృషీవలులు తొలియెన్నిక చేస్తున్నారని ఖ్యాతివచ్చింది. ఐ యం టి 533 ట్రాక్టరు మనదేశపు పరిస్థితులకు తగివున్నది. దానికి పెర్కిన్సు నమూనా మూడుసిలిండర్ల డీసెలు ఇంజను వుండి 35 హార్సు పవరు (2000 ఆర్. పి. యం) కలిగియున్నది. అద్వితీయమైన హైడ్రాలిక్ సిస్టం యీ ట్రాక్టరును సమైక్యముచేయుచు పటిష్టమైన వ్యవసాయిక యంత్రముగా రూపొందించబడింది. ఐ. యం. టి. 533 కు ఎం. ఎఫ్. 1035 కు వున్న అన్ని హంగులూవున్నాయి. ఈ రెండు ట్రాక్టర్ల భాగాలు ఒకదానివి ఇంకొకదానికి సరిపడతాయి.

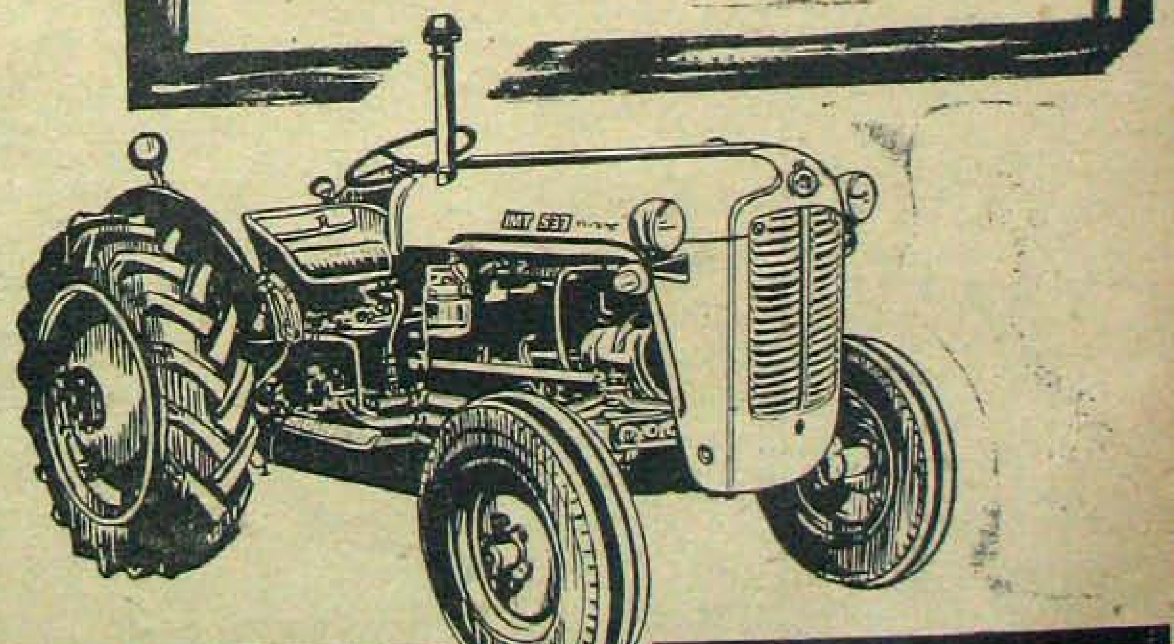

TAFE

ట్రాక్టర్స్ అండ్ ఫార్మ్ ఎక్విప్‌మెంట్ లిమిటెడ్
పోస్టు బాక్సు నెం. 3302, మద్రాసు

ఇతర వివరములకు
ఎం. జి. బ్రదర్సు ఫోను: 306
పొగతోట - నెల్లూరు.
బ్రాంచి: నాయుడుబిల్డింగ్స్,
చిత్తూరు (ఫోను: 686)

కవ్వించే "క్రాకరీ" వస్తుజాలం

పినాకినిలో
పాదం పెట్టగానే
మిమ్మల్ని ఆహ్వానించి
మీ అభిరుచిని
కవ్వించే
క్రాకరీ కౌంటర్లో
మీ కలలను పండించే
పింగాణీ రకాలు
ఎన్నుకొన్నారు?
జగ్గులు, కప్పులు
సాసర్లు, ప్లేట్లు గ్లాసులు
మీ డైనింగ్ రూమును
డార్లింగ్ రూముగాచేసే
గ్లాస్, పింగాణీ
పోర్సిలిన్ రకాలు
పరశురామ్ పాటరీస్
హిట్కారీ, పంజాబ్
ఇంకా దేశంలోని
నలుమూలలనుండి వచ్చిన
క్రాకరీ వస్తుసర్వస్వం
మీమీ అవసరాలకు
తగ్గట్లు, మీ అభిరుచులకు
సరిపోయేటట్లు, మీ
అందుబాటు ధరల్లో
కావల్సినవి
ఎన్నుకోవడం మీవంతు.

—పినాకిని కుటుంబం.

(7 వ పేజీకూడా చూడండి)

కనపడుటలేదు

నెల్లూరు తాలూకా, కనుపర్తిపాడు గ్రామమునుండి 7 తేది మధ్యాహ్నం మా అబ్బాయి రామసుబ్బారెడ్డి, వయస్సు 7 సంవత్సరములు, ఎరుపురంగు, మాటలు సరిగా రావు క్రిందివరుసలో ఒక పన్ను పూడిపోయిఉన్నది ఖద్దరు తెల్లచొక్కా మాత్రమే వేసుకొనివుండి తప్పిపోయాడు. ఆచూకి తెలిపినవారికి తగు పారితోషికము ఇవ్వబడును. జమీన్ రైతుకుగాని లేక నాకుగాని తెలపండి.

ఇట్లు.
పల్లంరెడ్డి వెంకురెడ్డి.
కనుపర్తిపాడు
నెల్లూరు-4.

భవనములు, ఇళ్లు, ఇళ్ల ప్లాట్లు కొనుగోలుచేయుటకు, విక్రయించుటకు

సంప్రదించండి

నెల్లూరు సంతపేట, శ్రీ బొమ్మా శేషయ్య గారి ఇంటి సమీపములో- 180 అంకణములు కాళీస్థలము బిల్డింగ్స్, గొడౌనులు, హాస్టల్స్ లాడ్జీలు నిర్మించుటకు అనుకూలమైనది, అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నది.

విన్నకోట నరసింహులు
3/188 నవాబుపేట
నెల్లూరు.

నెల్లూరు చుట్టుపక్కల
విహర్మకుడు

జె. పి.

సర్వోదయ నాయకుడు శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణ్ 5 తేది ఉదయం హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో మద్రాసువెళ్తూ, నెల్లూరు స్టేషన్లో ఆగినారు. జనసంఘం, జనతంత్ర సమాజ్ వగైరా సంస్థల తరఫున నినాదాలతో స్వాగతమిచ్చారు. అనారోగ్యంవల్ల జె పి ఉపన్యసించలేదు. దర్శనభాగ్యం మాత్రమే!

పి. జి. సెంటరు

కృషి, పట్టుదల, చిత్తశుద్ధివుంటే సాధారణంగా ఏపనీ కాకుండాపోదు. నిరాశ చెందిన పి జి సెంటరు విషయంక్రమంగా సాఫల్యంపొందుతున్నదా అనిపిస్తున్నదంటే శ్రీ జనార్దనరెడ్డి నిశ్శబ్దంగా గావిస్తున్న వివరకృషే కారణం. విద్యామంత్రి ప్రొఫెసర్ నూరుల్ హసన్‌ను జనార్దనరెడ్డి వాకాడుకు తీసుకురావడం పి జి. సెంటరుకు పున: ప్రాణప్రతిష్ఠ జరగడానికి దోహదమిచ్చింది.

నెల్లూరు పి. జి. సెంటరులో ప్రవేశపెట్టవలసిన కోర్సులను గూర్చి నివేదిక పంపవలసిందిగా యు. జి. సి. యూనివర్సిటీని కోరింది. 15 మంది సభ్యులుగల యూనివర్సిటీ అడ్‌హాక్ కమిటీ నిన్న సమావేశమై కోర్సులను సూచించింది. 12 తేదీ రిపోర్టు పంపబడుతున్నది. 15 తేదీ యు జి సి సమావేశమవుతుంది. జిల్లాలో పి జి సెంటరుకు తగిన ప్రదేశాన్ని నిర్ణయించుటకు కమిటీ తర్వాత పర్యటిస్తుంది. మొత్తానికి ఆశాజనకంగా, ఉత్సాహవంతంగా వుంది పరిస్థితి. శుభం!

సోమశిల శంకుస్థాపన జూన్ 4 తేది

సోమశిల, గండిపాళెం ప్రాజెక్టులకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావు జూన్ 4 తేది శంకుస్థాపన చేస్తారు. నెల్లూరు అండర్‌గ్రౌండు డ్రెయినేజికి కూడా ఆరోజే ప్రారంభోత్సవం జరుపుతారు. శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి ఇప్పుడే అందించిన వార్త ఇది.

భూపరిమితులు- ఢిల్లీకి రాయబారం

మాజీమంత్రి, తూ గో జిల్లా భూస్వామి శ్రీ దట్లా రామలింగరాజు మొన్న నెల్లూరువచ్చి జి. ప. ఛైర్మన్ నిగ్రహాన్ని కలుసుకొని పోయారట. భూ సీలింగు చట్టానికి సంబంధించి స్పెషల్ రైలులో రైతులు, రైతాంగనాయకులు ప్రధానివద్దకు రాయబారం పోతున్నారట; ఆ రైలు 15 తేది విజయవాడనుండి బయలుదేరుతుందట. నెల్లూరు రైతాంగాన్ని కూడా పిలవడానికొచ్చినట్టున్నారు శ్రీ రామలింగరాజు.

మైనర్లకు కూడా ఆస్తిలో భాగం, స్త్రీలకు ఆస్తిహక్కు మున్నగు విషయాలకు సంబంధించి నివేదించడం జరుగుతుందట ఇందిరాగాంధీ ముసుపెట. వేడిగా వేడుకొంటే, తమ విజ్ఞప్తిని సానుభూతితో పరిశీలించవచ్చునని రాయబారుల ఆశ. ఇతర విషయాలెట్లావున్నా, మైనర్లనోరు కొట్టడాన్ని మాత్రం నివారించవలసిందే!

ప్రసాదరావు మరణం

షా మైన్ ఇంజనీరుగా 27 ఏళ్ళుగా వుంటూ, మైకా గనుల ఆధునీకరణకు మార్గదర్శకులై, మైనింగ్ రంగంలో సర్వవ్యాప్తులై అందరికీ తలలో నాలుకగా మెలగుతూ, నిత్యనూతనోత్సాహానికి, పరుగులు తీసే చురుకుదనానికి, స్నేహార్ద్రహృదయానికి, స్నేహశీలానికి ప్రతీక అనదగిన శ్రీ కె హెచ్. ప్రసాదరావు (62) 5 తేదీ రాత్రి గుండెపోటుతో హఠాత్తుగా మరణించారు.

మైకా మైనింగుకు సంబంధించి ఆయన ఎంతో పరిశోధన చేశారు; అధ్యయనం చేశారు. అమూల్యమైన విషయాలను పుస్తకరూపంలో గ్రంథస్తం చేశారు. మైకా మైనింగుకు విలువైన, నిరుపమానమైన ఆయన సాహచర్యం పోయింది. తీరనిలోటు ఇది.

ప్రసాదరావుగారికి వృద్ధమాతాపితలు, ధర్మపత్ని వున్నారు. వారికి, విశ్వాసపాత్రుడైన సహాదరుణ్ణి కోల్పోయిన కృష్ణా మైనింగ్ కంపెనీవారికి మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

. . .

కోవూరు వయోవృద్ధుడు శ్రీ పాలిరెడ్ల సుబ్బరామరెడ్డి (91) 25 తేది, ఒక్క నిముషమైనా మంచంపట్టకుండా, ప్రశాంతంగా కన్నుమూశారు. పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి కవీసవేస్తే, సుబ్బరామరెడ్డి రామదాసు వేసేవారు. ఒక్కొసారి, స్థానం కదిలితేచాలు. పద్యాలకి దైన రంగస్థలనటుడీయన. రంగస్థలంకూడా నాటకప్రదర్శనలిచ్చారు. వి. ఆర్. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ పి రామచంద్రారెడ్డి, అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు శ్రీ శేషరెడ్డి ఈయనకుమారులు. వారికి మాసానుభూతి.

టెలిఫోన్ సంఘం

నెల్లూరుజిల్లా టెలిఫోన్ వినియోగదారుల సంఘం ఒకటి 27 తేది పుట్టింది. ఆర్ ఎల్. రెడ్డి అధ్యక్షుడు, రేబాల దమయంతి దేవి ఉపాధ్యక్షురాలు, జె. వి. రెడ్డి సెక్రటరీ, వొమ్మిన సుబ్రహ్మణ్యం ట్రెజరర్. ఐదురూపాయలు చెల్లించి ఎవ్వరైనా సభ్యులు కావచ్చు. టెలిఫోన్ బాధల నివారణకు, సౌకర్యాల అభివృద్ధికి ఈ సంఘం కృషిచేస్తుంది.

టెలిఫోన్ కలిగిన ప్రతిఒక్కరు సభ్యులై, బలపరచవలసిన సంఘం ఇది.

— —

పెండ్లిండ్లు

మద్రాసు పెండ్లి

మొదట మధురకవి, పిమ్మట సినిమా నిర్మాత, తర్వాత రెండింటి మేలుకలయిక- సినిమా కవి నిర్మాత, చీటన్నిటిమించి అరమరలెరుగని అమృతహృదయుడు, ధనార్జనకంటే స్నేహార్జన విలువైందని నమ్మే భోళాశంకరుడు, చిత్రలోకంలో కూడా తన ప్రత్యేకతను నిల్పుకొని డబ్బుకంటే ఎక్కువగా ఖ్యాతినార్జించుకన్న మంచివాడు- శ్రీ మల్లెమాల సుందరరామరెడ్డి; జిల్లా రాజకీయరంగంలో సునాయాసంగా నక్కనపీట్టువేసి కిందామీదా పడగల మటవాపాటల సమర్థుడు, మాజీ జిల్లా యువనాయకుడు, మాజీ జి. ప. ఛైర్మన్, ప్రస్తుత కోట సమితిరాజు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి 27 తేది మద్రాసు- రాజరాజేశ్వరి కళ్యాణమంటపంలో వియ్యమందినారు.

ఎం ఎస్ రెడ్డి కుమార్తె, ఎం. ఏ. విద్యార్థిని భార్గవి వధువు; ఎన్ సి. కుమారుడు, ఎం. ఏ. పట్టభద్రుడు రవీంద్రనాథరెడ్డి వరుడు. వివాహం అక్షరాలా వైభవోపేతంగా జరిగింది; అతిశయోక్తి ఏమీలేదు. మద్రాసు సినిమారంగం, నెల్లూరు రాజకీయరంగం వియ్యమందినట్లే వుండింది వివాహమంటపం. మంత్రి ఆనం వెంకటరెడ్డి, స్పీకర్ ఆర్. డి. ఆర్, ఆనం సంజీవరెడ్డి, శాసనసభ్యులు, సమితిరాజులు, తద్భిన్నంగల రాజకీయ పరివార; సి ఎస్ రెడ్డి, నాగిరెడ్డి, నాగేశ్వరరావు, నారాయణ, జమున, శారద, కృష్ణ, శోభన్‌బాబు, అంజలీదేవి- ఎన్నిపేర్లని చెప్పమంటారు? కన్నులపండుగే అది. అతిథిమర్యాదల్లో ఎం ఎస్. రెడ్డి తన చిత్రనిర్మాణసంస్థ 'కౌముది' ని గుర్తుతెచ్చాడు.

సాయంకాలం రిసెప్షన్ నృత్యసంగీత సాహిత్య సరంజరంగా వుండింది. కుమారి శోభానాయుడు కూచిపూడినృత్యం, జానకి పాటకచేరి, జగ్గయ్య అధ్యక్షతన కవితాగోష్ఠి- అది నిజంగా వివాహమహోత్సవమేపి చలేదు; సాంస్కృతిక మహోత్సవంగా వుండింది. ఆరుద్ర, సి నారాయణరెడ్డి, పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు, శ్రీశ్రీ, దాశరథి, కొసరాజు, శివారెడ్డి, ముదివర్తి కొండమాచార్యులు పద్యాలు గేయాల్లో సభను రంజింపచేసి సన్మానాలందుకున్నారు. గోష్ఠిని మల్లెమాల గేయరూపంలో స్వాగతించారు. చివర్న విందు దీటైన విందు. పెళ్ళంటే ఇట్లా జరగాలనిపించింది. (మిగతది మరువారం)

— —

ఒంగోలు జి.ప. ఎన్నిక-
ముఖ్యమంత్రి మొదటి ఓటమి!

'ముఖ్యమంత్రి తొలిపరాజయం'-7 తేది సమర కోలాహలంతో, సకలవ్యూహరచనా పాటవంతో జరిగిన ఒంగోలు జి ప. ఛైర్మన్ ఎన్నికమీద ఇంతకంటే సరైనవ్యాఖ్యలేదు.

ముఖ్యమంత్రి, రాష్ట్ర కాంగ్రెసధ్యక్షాది అతిరథవర్గ అభ్యర్థిగా ముద్రపొందిన శ్రీ భాస్కరరెడ్డి; మాజీమంత్రి రొండా నారపరెడ్డి మద్దతు, జి రాం. అధ్యక్షుడు చెంచురామానాయుడు బంధుత్వాశ్రయం కలిగిన అసంతృప్తవర్గ అభ్యర్థి శ్రీ పోతుల చెంచయ్య ఎన్నికలో ఢీకొన్నారు. చెంచయ్యకు 23 ఓట్లు, భాస్కరరెడ్డికి 16 ఓట్లు వచ్చాయి; తొమ్మిదిఓట్ల మెజారిటీతో చెంచయ్యను జి. ప. సింహాసనం వరించింది. ఈ సింహాసనం ఆయుర్దాయం ఒక సంవత్సరమే అయినా, ఐదారు లక్షలదాకా హొంబేసినవ టున్నారు.

జిల్లాస్థాయిలో జరగాల్సిన ఈ ఎన్నిక అర్థికమంత్రి శ్రీ పిడతల రంగారెడ్డి, రొండా నారపరెడ్డి ముఖాముఖిపోరాటంగా ప్రారంభమై, చిలికిచిలికి గాలివానైనట్లు, కవపజలగం, కాసుల బలాబలప్రదర్శనగా పరిణమించింది. మేము గతవారం ఊహించినట్లే అనువర్గాలకు సరిసమాన బలగం, నాయుడుగారి మొగ్గుమీద విజయాపజయాల నిర్ణయం జరిగింది.

చెంచురామానాయుడు - చెంచయ్య బంధుత్వాన్ని, నాయుడు వర్గీయుల కలాభిమానాన్ని నారపరెడ్డి 'సద్వినియోగం' చేసుకుని, కడకు ఉక్కులో నిష్ఫలంగా వుండిన నాయుణ్ణి చేతులం పట్టుకుని ప్రాపేయబడి కార్యం చక్కబెట్టుకున్నాడని వినికిడి. జిల్లారాజకీయాల్లో దాదాపు నిరాశ్రయుడై, ఒంగోలులోని స్వగృహాన్ని కూడా వదిలి హైదరాబాదులో మకాంపెట్టి వున్న నారపరెడ్డికి ఈ ఎన్నిక పునరుజ్జీవనం యిచ్చిందనే అనాలి.

చుట్టం, అందబోతున్న వియ్యం, తన వర్గీయులకు నెయ్యం - ఇక చెంచయ్యను త్రోసిరాజనడం నాయుడిగారికి అసంభవమే అయ్యిందాలి. అంతకన్నా ముఖ్యమంత్రి శక్తికినిఘాతరచెయ్యకు దశమే సుబవను

మా విలేఖరి

కున్నట్టుంది. లోగడ నారపరెడ్డి చేసిన గాయాలింకా పచ్చిగానేవున్నా, ఎన్నిక తేదనేదాకా సహాభోజనిలో తటస్థంగా ఉన్నట్టనిపించినా, చివరి ఘట్టంలో నాయుడుగారు చెంచయ్య వైపు మొగ్గక తప్పిందికాదు.

6 తేది రాష్ట్ర కాంగ్రెసధ్యక్షుడు వీరమాచనేని ఒంగోలువచ్చి, నాయుణ్ణి పిలిపించి, ఆగేరు చెప్పమంటే, 'చెంచయ్య' అన్నాడట 'ఇంకొకటి'-అంటే, చక్కా లేదిచట్టేకాదట. ఈలోగా ముఖ్యమంత్రి నుంచి, కొత్త రఘురామయ్యనుండి ఫోన్ మోతలకు విడుదల లేకన్నా, రిసీవరు ఎత్తినవాడే లేడట.

ఇంతలో 'లిస్టులు' తయారయ్యాయి, చెంచయ్యకు 19, భాస్కరరెడ్డికి 18- అన్నారు చెంచయ్యకున్న రెండు సిపిఐ ఓట్లు, వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ పొరపాటువల్ల మూసిపోయాయిగనుక, భాస్కరరెడ్డిగెలుపు ఖాయమనుకున్నారు.

కాసే బ్రహ్మానందరెడ్డి భ్రాత, వెంగళ సత్యనారాయణాదిప్రముఖుల ఆదేశపరంపర, ఢిల్లీనుండి సాక్షాత్తూ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారిఆశీస్సులు పరంపర చెంచయ్యకు లభ్యాశాలవుతూ బలిమిస్తూనేవున్నాయి. పైగా ముఖ్యమంత్రి ఒకానొక ఎమ్మెల్యేను ఫోన్లోపిల్చి భాస్కరరెడ్డికి ఓటెయ్యమంటే, మాటదాటిపోయిందన్నాడట విద్యామంత్రి మరొక శాసనసభ్యుణ్ణి కదిలిస్తే, 'చెంచయ్యను పెట్టిందే నేను!' అన్నాడట. ఇవన్నీ నారపరెడ్డికి హుషారిచ్చి, కథ నడిపించినా, నాయుడుగారి నోటిమీది పెల్లివాటు ఇరకాటాన పడవేసింది. చివరి నిమిషంలో పెల్లియిటు మూశాతంతో నారపరెడ్డి కథ సుఖాంతమైంది.

ఈ రామాయణంలో పిడకలవేటకూడా వుంది- మొదట్నుంచీ చెంచురామానాయుడికత్యంత సన్నిహితుడనిపించుకుంటుండిన పొదిలి ఎమ్మెల్యే కాటూరి నారాయణస్వామి ఈ ఎన్నికలో భాస్కరరెడ్డిని బలపర్చాడు. ఈ దెబ్బతో నారాయణస్వామికి మంత్రిపదవి ఖాయం- అనే పుకారొకటి లేచింది. ఆయనకు జగాప్రగడ కోటయ్యపేరూ ప్రచారంలోవుంది. కాటూరికి మంత్రిత్వం రాకపోయినా, ఈసారి ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు టికెట్టయినా తప్పదని కొందరు ఆశావాదుల ఊహ. ఏమైనా ఆయన నాయుణ్ణి వదలుకోవడం అనూహ్యం. ఐతే నాయుడే ఆయన్నటు వదిపించుకొనేవాళ్ళు లేకపోలేదు. లోగుట్టు పెరుమాళ్ళకెరుక!

మొత్తంమీద ఈ ఎన్నిక నారపరెడ్డి ఎంతగా ప్రాభవకల్పనచేసిందో, పిడతల రంగారెడ్డి పరువు ప్రతిష్ఠలనంతగా దెబ్బతీసింది. దీనిపరిణామం జిల్లాపైన ఎట్లావుంటుందో చూడాలి!

పోటాపోటీలు

[1వ పేజీకొరవ]

పాల్గొన్నారు. కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన డంలో ప్రత్యేకతేమీలేదు; సమయ సందర్భాలే గమనార్హాలు! అటు ఆనం వెంకట రెడ్డిగారు నెల్లూరులో మకాం వేసివున్నారు; ఆయన సభలు సన్మానాలు జరుగుతున్నాయి. అంతేగాక, మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ వల్లా సుబ్బరాయుడుగారిని రప్పించి, మునిసిపల్ కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ తరుణంలో జరిగాయి ఆర్. డి. ఆర్. కార్యక్రమాలు. ఊరకే జరగడంకాదు; పోటాపోటీగా వున్నట్లు, సమవుజ్జీగా జరిగినట్లు సమానాంతరంగా సాగినట్లు తోపింపచేశాయి. అదే విశేషం!

గత 26 తేదీ కాపోలు సంతపేటలో శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి అభినందన సభ. విపులమైన ఏర్పాట్లు, విశేషమైన జనం. ఆ కార్యకర్తలు మంత్రిగారి మెడలో గజరాజు చేత పూ మాల వేయించారు. 4 తేదీ స్టోన్‌హౌస్‌పేటలో స్పీకరు దశరథరామ రెడ్డి, పరిశ్రమల మంత్రి పెంచికల బసిరెడ్డి గారల గౌరవార్థం వుపాహారవిందు 92 మంది ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులు; దాదాపు అందరూ వైశ్యులు. బసిరెడ్డిగారు రాలేదు కాని, దశరథరామరెడ్డిగారు మాత్రం అమాంతం గజారోహణం గావించబడినారు. ఆయనకు మాలవేసింది, ఈయనను పైన ఎక్కించుకున్నది ఆ సర్కస్ ఏనుగేనేమో మనకు తెలియదు!

2 తేదీ వల్లా సుబ్బరాయుడు, ఆనం వెంకటరెడ్డిగారల గౌరవార్థం కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకిలో అల్పాహార విందు, 5 తేదీ స్కూలు శంకుస్థాపన సభలో ఆర్ డి ఆర్. కు గౌరవప్రతిష్ఠ.

సభలు సన్మానాలు, విందులు వినోదాలు సహజం. ఇవిమాత్రం ఆటుపోటులేవికావు. రానున్న మునిసిపల్ ఎన్నికలకు ప్రభాత భేరీలు, ప్రారంభ ప్రదర్శనలు, ఇరువర్గాల మోహరింపుకు నిదర్శనాలు. నిరాధారమైన వూహకాదు ఇది. ఆర్. డి. ఆర్. ను సన్మానించింది సింహపురి మిత్ర మండలి; అంటే గత పర్యాయం మునిసిపల్ ఎన్నికలలో ప్రతిపక్షం పోటీచేసింది ఈ పేరుతోనే. మంత్రిద్వయాన్ని అల్పాహార విందులో సన్మానించింది సింహపురి సేవాసంఘం. ఇది గత పర్యాయం ఆనం వారి మునిసిపల్ పార్టీ. అందువల్ల మొన్నటి సభలు ప్రదర్శనలు మునిసిపల్ ఎన్నికల పోటాపోటీల్లో ప్రారంభదృశ్యాలు క్రిందనే మనం పరిగణించాలి. దీన్నిబట్టి మునిసిపల్ ఎన్నికల్లో మేగోరె ప్రవేశించాడు; ఆర్. డి. ఆర్. ను కూడా ప్రవేశపెట్టాడు అనడం పొరపాటు కాదనుకుంటాము.

మునిసిపల్ ఎన్నికలు ఎప్పుడో సెప్టెంబరులో వుండవచ్చునట. అంటే నాలుగు నెలలనాటి మాటన్నమాట!

. . .

టవునులో ఈ సందర్భంలో రెండు కార్యక్రమాలు జరిగాయి.

ఒకటి—మద్రాసు బస్టాండు, స్వతంత్ర పార్కు ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి పార్కులలో మునిసిపల్ షాపురూములు మొత్తం 40 కి, రెండు క్యాంటీన్లకు పునాదిరాళ్ళు వేయబడినాయి. 5 లక్షల 80 వేలు ఖర్చయ్యే ఈనిర్మాణాలకు మంత్రులు సుబ్బరాయుడు, వెంకటరెడ్డిగారలు శంకుస్థాపనలుచేశారు.

ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభలో శ్రీ సుబ్బరాయుడు మాట్లాడుతూ, టవునులో రోడ్లనిర్మాణానికి 12 లక్షలు కేటాయించామన్నారు. పూర్తికావలసివున్న మూడువ వంతు అండర్‌గ్రౌండు డ్రెయినేజి పథకానికి 70 లక్షలు కావలసివుందన్నారు. ఆ నిధులు మంజూరు సంగతి మాత్రం ఏమీ చెప్పలేదు! మునిసిపల్ వుద్యోగులకుకూడా అన్ని విషయాల్లో ప్రభుత్వోద్యోగుల ప్రతిపత్తి కల్గించవలసిందిగా శ్రీ వెంకటరెడ్డి సూచించారు. స్పెషల్ ఆఫీసరు శ్రీ పి నాగేశ్వరరావు స్వాగతిస్తూ 21 లక్షల 60 వేల రూపాయల పన్నులు వసూలు కావలసివుండగా, 20 లక్షల 5 వేలు వసూలుచేయడం జరిగిందని వెల్లడించారు. మంత్రులిద్దరూ భలే భలే అన్నారు.

రెండవది— శ్రీ కలవకూరు వెంకటరెడ్డి (కె. వి. ఆర్.) ఔదార్యానికి సంబంధించింది. మునిసిపాలిటీ కార్యక్షమమే [?] కె వి. ఆర్. ఎప్పుడో రెండేళ్ళ క్రితం ఎలిమెంటరీస్కూలు భవననిర్మాణార్థంగాను 25 వేలు మునిసిపాలిటీకి విరాళమిచ్చారట. ఇదింతకాలం ఖజానాలో గుడ్లు పెడ్తూంది; ఐదారువేలు వడ్డీకూడా జమయింది. తిప్పరాజువారివీధిలో 14 వేలు ఖరీదుచేసే స్థలం కూడా కె. వి. ఆర్. కొనిచ్చాడు.

ఆ స్థలంలో కె వి. ఆర్. సోదరుడు స్వర్గీయ సంజీరెడ్డి స్మృత్యంకంగా నిర్మించబోయే పాఠశాలా భవనానికి శ్రీ ఆర్. డి. ఆర్. 5 తేదీ ఉదయం శంకుస్థాపన చేశారు. మేగోరె అధ్యక్షించాడు. స్పెషలాఫీసరు శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు స్వాగతిస్తూ భవనానికి 50 వేలవుతుందని, కె వి.ఆర్. విరాళంపోను మిగతా 25 వేలు మునిసిపాలిటీ భరించుకుంటుందన్నారు. మన మునిసిపాలిటీకి సాలుసరి 50లక్షలాదాయం వస్తూందట; అందులో జీతాలు, బాకీల చెల్లింపు వగైరాలు పోను 15 లక్షలు మిగులుతుందట. ఇది చాలడంలేదట్టి, ప్రభుత్వం గ్రాంటివ్వాలని స్పెషలాఫీసరు కోరిక. ఆర్.డి.ఆర్., ఆర్.ఎల్ రెడ్డి, మనుబోలు కోదండరామరెడ్డి, మేగోరె, రేబాల దమయంతి—అందరూ కె వి.ఆర్. ఔదార్యాన్ని, సోదరుల ఐకమత్యాన్ని ప్రశంసించారు. కౌన్సిలరుగా కె.వి.ఆర్. మంచిపేరు తెచ్చుకున్నాడు; టౌన్లో ఇంకా ఉన్నతపదవులకు వచ్చే అవకాశం ఈయనకుంది— అన్నారు ఆర్. డి. ఆర్. ఇది నాందిప్రస్తావన అనుకోవాలి.

వీధిభాగోతాల్లో కేతిగాడులేకుంటే ఎట్లా ఆయితే సారస్యం వుండదో, అట్లా కె వి. ఆర్. లేకపోతే సభలకు రాణింపుండదని మేగోరె పోలిక; బీట్టాటలో జోకర్‌మాదిరి కె.వి.ఆర్. అన్నివర్గాల్లో కలిసిపోతాడని మేగోరె ఉపమానం— అభినందన సూచకంగా అన్నవే అయినా ఎత్తిపొడుపుగా తోచాయి. అనాలనుకుని అన్నమాటలు కాదనుకోండి!

తాతలు తండ్రులు సంపాదించి పెట్టిపోయిన సంపదను దానంచేసి దానికి పదింతలు ప్రచారం పొందాలనుకోవడం కాదు; తాము కష్టపడి సంపాదించిన డబ్బును హెరాళంగా విరాళమివ్వడమే కె వి ఆర్. సోదరుల విశిష్టత. అభినందనీయమైన దానమిది.

మునిసిపల్ ఎన్నికలలోగా ఇటువంటి సందడులు ఇంకెన్ని వుండబోతాయో!

కె. వి. ఆర్. స్కూలు

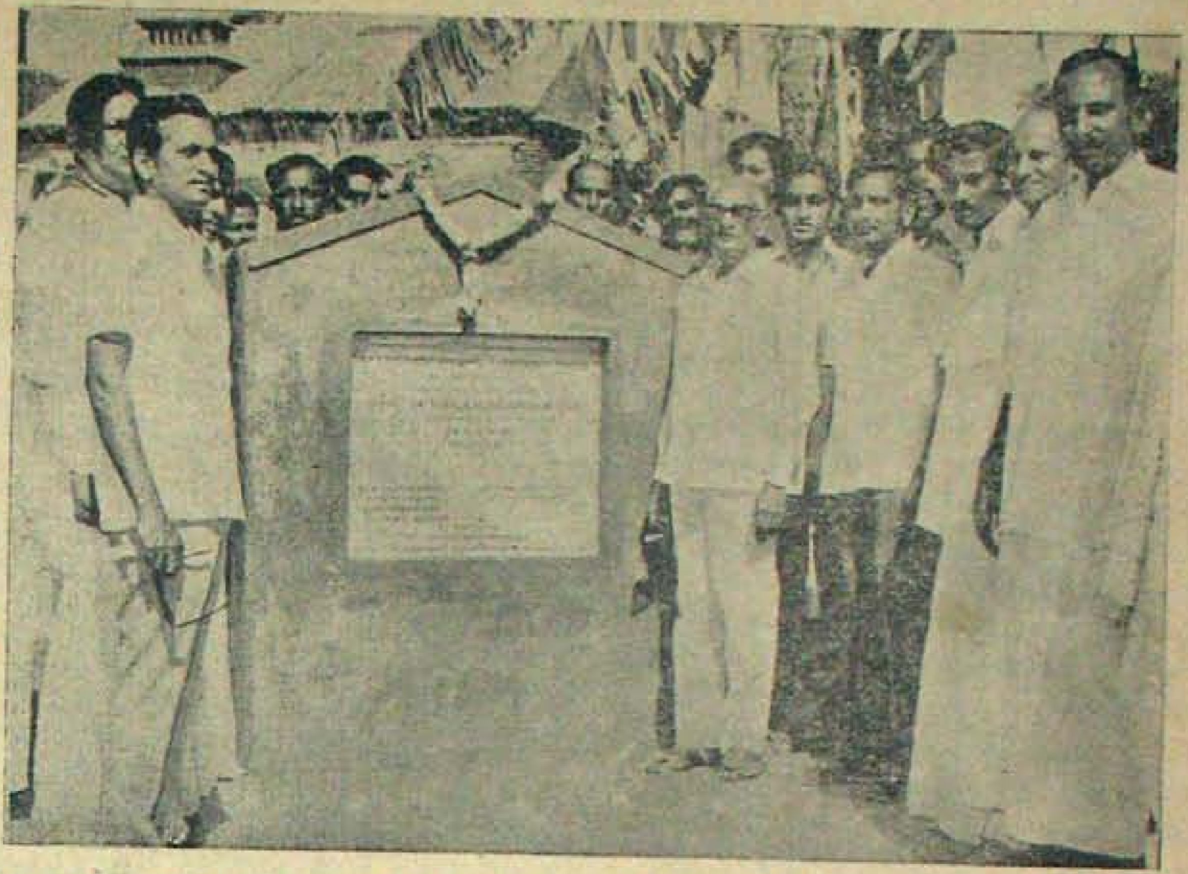

కె. వి. ఆర్. సోదరుల 25వేల విరాళంతో నిర్మాణంకానున్న మునిసిపల్ ప్రాథమిక పాఠశాల (తిప్పరాజువారివీధి) భవన శంకుస్థాపన. కుడివైపు— ఆర్. డి. ఆర్, ఆవరుసలో చివర కె వి ఆర్., ఆయన సోదరుడు శేషారెడ్డి—మధ్యలో కలవకూరు సోదరుల పుత్రులు సుధాకరరెడ్డి, చంద్రశేఖరరెడ్డి, ప్రభాకరరెడ్డి, శ్రీనివాసులురెడ్డి. ఎడవైపు— మేగోరె, స్పెషలాఫీసరు పి. నాగేశ్వరరావు.

నోటీసు

గూడూరు తాలూకా, మిట్టాత్మకూరు కాపురస్తులు 1) గున్నంరెడ్డి విజయ గోపాలకృష్ణారెడ్డి, 2) గున్నంరెడ్డి చంద్రికాప్రసాదురెడ్డి మైనర్లు అయినందున గార్డియను తల్లి గున్నంరెడ్డి సుశీలమ్మ యిందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయడమేమనగా:—

గూడూరు తాలూకా మిట్టాత్మకూరు గ్రామంలో—

నెం 226 రు పట్టా	సర్వేనెం 2/1 రు	మెట్ట	యకరం 5-34 ట్లు
,,	సర్వేనెం 3/6 రు	,,	య 5-4 ట్లు
నెం 246 రు పట్టా	సర్వేనెం 3/1 రు	,,	య 1-16 ట్లు
నెం 75 రు పట్టా	సర్వేనెం 3/2 రు	,,	య 1-18 ట్లు
	కల్లు య 2-31 ట్లులో సగభాగం య 1-17 ట్లు.		
నెం 23 రు పట్టా	సర్వేనెం 2/2 రు	,,	య 0-09 ట్లులో

సమిష్టిన సగం య 0-04½ ట్లు. యిందులోని భావి కొబ్బరిచెట్లు సర్వేనెం 3/6 భూమికి పారుదలఖర్చే కాలువ.

సర్వేనెం 148/1 మాగాణి య 0-88 ట్లు—

మిట్టాత్మకూరు గ్రామంలో 6½ అంకణము మిద్దెయిల్లు యిందుకుసంబంధించిన ఖాళీస్థలం 10 అంకణములు, అవుచొడ్డి ఖాళీస్థలం 20 అంకణములు. కల్లు 30 అంకణములు.

పై యావదాస్థి నా మైనరు కొమాళ్ళకు తే 24-8-1970 దీ గల రిజిష్టరు సెటిల్‌మెంటు పత్రంద్వారా సంక్రమించి, సదరు ఆస్థియందు వారికి సంపూర్ణ హక్కు అనుభవములు కలిగియున్నది.

ఇదిగాక, సదరు మిట్టాత్మకూరు గ్రామంలో —

నెం 70 రు పట్టా. సర్వేనెం 135/16 రు య 0-33 ట్లులో 0-06 ట్లు
నెం 161 రు పట్టా, సర్వేనెం 141/17 రు య 0-10 ట్లు,

శివాలయము ప్రక్కన 20 అంకణముల వాముదొడ్డిన్ని నా మైనరు కొమార్లకున్నూ వారితండ్రి గున్నంరెడ్డి సీతారామిరెడ్డికిన్నీ జాయింటుకుటుంబ ఆస్తి అయివున్నది, ఇందులో నా మైనరు కొమార్లకు 2/3 భాగం హక్కుకలిగివున్నది.

నా మైనరుకొమాళ్ళ తండ్రిని నా భర్తగారైన గున్నంరెడ్డి సీతారామిరెడ్డి దుర్వ్యసనములలోనై సదరు నా మైనరుకొమార్ల ఆస్తులను యితరులకు పరాధీనము చేయవలెనని ప్రయత్నించుచున్నాడు, కాబట్టి సదరు నా మైనరు కొమార్ల ఆస్తిని సదరు గున్నంరెడ్డి సీతారామిరెడ్డివల్ల ఎవరుగానీ ఏలాంటి పరాధీనములు చేసుకోకూడదనిన్ని అట్లు చేసుకొన్నయెడల అట్టి పరాధీనములు నా మైనరు కొమార్లను బద్ధపర్చబడవనిన్ని యిందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయడమైనది.

ఇట్లు,
గున్నంరెడ్డి సుశీలమ్మ.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీకొరవ)

కబుర్లు ఇందిరాగాంధీని గద్దె దింపటానికి వారికి సహకరించవు.

అందుకే సంఘటన సమితి, సంఘర్షణ సమితులనుండి సంజీవరెడ్డి దూరంగా ఉంటున్నారు. అంతేకాదు, ప్రత్యేక ఆంధ్ర తెలంగాణా వాదులకూ జె పి వుద్యమానికి వేర్పాటు వుద్యమాలను దూరంగా ఉంచమని హెచ్చరించారుకూడా! కాని యీ కమిటీలనుచూస్తే అంతా వేర్పాటువాదుల మయంగా కనపడుతూనే ఉన్నాయికదా!

మహాత్మాగాంధీ ప్రబోధాలు సంజీవరెడ్డిని రాజకీయోన్ముఖుని చేస్తే, జె పి వుద్యమం తనను ప్రవాసంనుండి మళ్ళీ ప్రజారంగంలోకి దూకించిందన్నారు. సంజీవరెడ్డి మళ్ళీ రంగప్రవేశానికి ఇదొక సాకు అయింది. అంతేగాని సోషలిస్టుకధానాలు, సంపూర్ణ విప్లవమార్గం ఆయనకు నచ్చిరాదు.

జనవాణి

(2వ పేజీకొరవ)

మనుబోలు నాన్‌డెల్టాగ్రామం. ఐనా నెల్లూరుతాలూకాలో వుంది కాబట్టి డెల్టాగా పరిగణించి, లోగడ ఇస్తుండిన రేషను బియ్యంకూడా ఆపివేశారు. పేదప్రజలు కటకటలాడిపోతున్నారు ప్రభుత్వం వెంటనే తగుచర్యలు తీసుకోకపోతే పరిస్థితి మరీ దిగజారిపోతుంది.

మనుబోలు —పి. వి. కృష్ణారెడ్డి

మీ పాదాలకు
'లిడ్‌కాప్' శిల్పుల
పనితనాలు!

ఈ మిడిసిపాటే ఎండల్లో
మీ చెప్పులు పాతవైపోయినా
అరిగిపోయినా
లిడ్‌కాప్ చెప్పులు
వస్తాయని, నాటికోసం
ఎదురుచూస్తూ, కొత్తచెప్పులు
కొనడం ఇంతకాలం
వాయిదా వేసుకున్నారు
అవి రావడం కాస్త
ఆలస్యమైనందువల్ల
అమృతం విషంకాలేదుగాని
పినాకిని సూపర్ మార్కెట్
మీకు ఆశాభంగం మాత్రం
కల్గించలేదు.
ఇక నిరీక్షణ అవసరంలేదు
లిడ్‌కాప్ చెప్పులు
వచ్చివున్నాయి
మీ పాదపద్మాలకోసం.
నాజూకైన చెప్పులు, బూట్లు
నిజమైన మేలురకం చర్మం
మని కైక కట్లు
రకరకాలు ఎన్నోరకాలు
ఇంత నవకలో
లిడ్‌కాప్ శిల్పులు
ఇంత మన్ననగా
అన్ని ఫ్యాషన్లను ఎట్లా
పొదిగారా అని
ఆశ్చర్యపడాలి మీరు.
వచ్చినస్టాకు వచ్చినట్లు
అయిపోతున్నది.
ఆలస్యంచేసి
ఆశాభంగం కావద్దు
ఆ తర్వాత మీ ఇష్టం.
—పినాకిని కుటుంబం.

ఒంగోలు డి. ము. కోర్టులో

ఇ. పి. 224/74 ఓ. ఎస్. 9/64

శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి దేవస్థానము, నేటూరు రిజిస్టర్డ్ ట్రస్టీస్- 1) శివారెడ్డి వెంకారెడ్డి అండ్ అదర్స్- —డిక్రీహోల్డర్లు.

1) కంజాల కోటిరెడ్డి అండ్ అదర్స్- —జెడ్జిమెంటు డెటర్లు

డి. హో. ల తరఫున దాఖలు చేయు 6వ ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తి వేలపాటిరా.-

నర్సారావుపేట డి॥ రి॥ (యిప్పుడు ప్రకాశం జిల్లా డి॥ రి॥). ఒంగోలు తాలూకా సంతనూతలపాడు స॥ రి॥ నేలటూరు గ్రామంలో 6వ ప్రతివాదికి హక్కుభుక్తములు గలిగి స్వాధీనానుభవములో వున్న నెం 305 పట్టాదాఖలా, సర్వేనెం 587/1 యి 4-52 ట్లులో యి 1-34 సెంట్లు శిక 536 స. మీ కు హద్దులు: [తూ] శ్రీ చెన్నకేశవ స్వామివారి మాన్యం, [ద] అన్నాబత్తిని గరటమ్మ వగైరాల భూమి. [ప] కంజాల పెదహనుమారెడ్డి భూమి, [ఉ] దారుకుమల్లి వెంకటసుబ్బారెడ్డి భూమి ఈ హద్దులలోని యి 1-34 సెంట్లు శిక 536 వ. మీ శిస్తు రూ 16-50 పై

డి. హో. ల వ్యాల్యు : రూ 2000

అమీనా వ్యాల్యు : రూ 5000

వేలం వాయిదా తేది : 23-6-75

—పి. ఎస్. సాదు వాదితరపు న్యాయవాది

In the Court of the A1 District Munisiff Vijayawada

S. C No 27/1975

Between—

Sri Kodanda Rama and Anjaneya Swamivari Temple, Chandragudem represented by its Executive Officer V. L. N. Sarma. —Plaintiff.

And—

Badugu Adeyya —Defendant.

ఈ నెంబరులోని వాది ప్రతివాదిపై క్లెయింటు పరిహారము నిమిత్తము దావా దాఖలు చేయుగా ప్రతివాది హాజరునిమిత్తము తే 4-6-75 దికి వాయిదా వేసినారు. సదరు వాయిదా రోజు ఉదయం 11 గంటలకు పై కోర్టువారి సమక్షములో హాజరయి ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

— కె. ఎస్. శంకరరావు, వాది అడ్వకేటు

Citation

In the Court of the Third Addl. Judge, City Civil Court Secunderabad

I. A No of 1974

In O. S. No 377 of 1971

Between—

Mery Cornalius —Petitioner

And—

V Viswanadham & Others —Respondents

To

1) K K Devamma, w/o K. Kariappa, North Lalguda Secunderabad 2) M Ramiah S/o Lakshmiah, Kavadiguda, Secunderabad

Take Notice that the above I. A. is posted for notice and counter to 18th June 1975 to show cause why you should not be added as the defendants in the above suit.

If you fail to appear in person or through any advocate on the said date the above I. A. will be decided Ex-parte By Order.

—K. R. Kuppuswami Iyengar Advocate for Plaintiff

శివారెడ్డి పద్యాలు

రమణ మహర్షి వర్ధంతి

భగవాన్ రమణమహర్షి
సుగుణమ్ములఖని, యోగిచూడామణీ
యుగకర్తవు అరుణాచల
నగరనివాసునకు వేయినతులు నొసర్తున్

నీమహాత్మ్యమెన్న నేను ప్రాజ్ఞుడనుగాను,
కవివరేణ్యుడ కావ్యకర్తనుగాను
నినుస్తుతింప పెంప నీకీర్తి వినుతింప
పామరుడను వేర్పు నోమురమణ!

నిఖిలపాపహరము నీదు సంస్మరణమ్ము
రామతారకమ్ము రమణ! నీదు
భజనకీర్తనమ్ము భవబంధనాశమ్ము
మోక్షసాధనమ్ము మూలధనము

ఏమిపూజచేసె కాకమ్మ? ఏనోము
నోచె మర్కటమ్ము? కాదినావు
చూచి ప్రోదినావు దోర్యమ్ము నీగాధ
వెన్న నీమమనసు చిన్నిరమణ!

ఎవడు గురువు నీకు? ఏ విశ్వవిద్యాల
యాల్లో జేరి చదివినావు నీవు,
వేదశాస్త్రములను? వినుపించు నీదైన
మధురవాణి నీవ మౌనముద్ర!

అవసరంల నాకు అద్దాలమేడొండు,
పట్ట కరకినాకు పద్ముగిర్పు,
అదు లంబెడాలు అవసానకాలలో
వలకరిస్తెదాలు ప్రక్కనుండి.

భ్రాంతిదగ్గ రేదు భాగ్యబిడ్డలపైన,
సడలలేదు మమత స్వార్థపరత
దీనికేదిమందు? నానాట యీవ్యాధి
పెరగతుంది, వయసు తరగెకొద్ది!

వెళ్ళిచూచివచ్చ జిల్లెళ్ళమూడెమ్మ
ఆశ్రమాన్ని, ఒల్లహంబరడకు
పరుగులెత్త, ఏమి ప్రారబ్ధ కర్మమ్మొ
ఆత్మశాంతి యింతరకుండ!

రాజకీయమైన రాతల్తో కోతల్తో
మురిసెంత పెళ్ళి మచ్చటలలో
కాలమెల్లబుచ్చ, కదతేపమార్గమ్ము
బాటనెరుగ వెట్టిదరమ్ము!

గడ్డిదింటి బుద్ధి వద్దాను సంసార
రూకమందు, నీమపాపులాపి
రెట్టితమ కవిని శ్రీమాతలోనయ్యి
చెయ్యి జాదిరమ్ము! చేరవయ్య

రావసులకు నెంచ, గోపన్న త్యాగన్న
వంటి పరమభాగవతులకెల్ల
పుట్టిల్లు, నీకు పుడమి పోసినచెల్లి
కన్నతల్లి యిందు కల్పవల్లి!

కళ్ళుమసక, ముందు పళ్ళూడిపొయ్యాయి,
పలితశిరంబు పైన మటకాతులు
అగిపోదు గుండె ఆమాట అనుకుంటె
మృత్యువంటె, ఆశ మోసులెత్తు!

పొన్నపోలు ప్రవీణ

కమ్మగవకు విందు పొన్నపోలు ప్రవీణ
పర్లనార్తి అమె పప్పుల్వాల్లి,
మ దిమ్మటి, కాఫీ మామూలు తిన్నంత
వుప్ప న్యాయబద్ధ పూళ్ళనము!

నవేరా (మద్రాసు)

చెన్నపట్నమెచ్చ నిన్నుజూడాలన్న
ఆశతోటి, కాల అందుకోటు!
ముతకకవిని నన్ను మూమూలుగానిం
బాడివాల గేటు దాటనీరు!

—

సస్యరక్షణ మందులు

(4వ పేజీకొరవ)

నీటిలో కలుపవలెను. వారముమండి పదిరోజులవరకు తెగుళ్ళను అరికట్టును.

స్ట్రెప్టో సైక్లిన్

ఇది అంటిబయాటిక్ మందు దీనిలో స్ట్రెప్టొమైసిన్, టెట్రా సైక్లిన్ అను మూలపదార్థములు కలవు. ఇది 6 గ్రాముల ప్యాకెట్లలో దొరకును. మొక్కలకు రోగాలు కలుగజేయు సూక్ష్మక్రిము Bacteria) లపై బాగుగా పనిచేయును. ఉదాహరణకు నిమ్మపైగజ్జి, ప్రత్తిమీద బ్లాక్‌ఆరమ్ (Blackarm) వరిమీద ఆకు ఎండుతెగుళ్ళపై బాగుగా పనిచేయును. 3 నుండి 6 గ్రాముల మందును (అవసరాన్నిబట్టి) 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయవలెను. ఇతర మందులతో కలిపి కొట్టవచ్చును. 10 నుండి 15 రోజులవరకు తెగుళ్లను అరికట్టును.

అగ్రిమైసిన్

దీనిలో స్ట్రెప్టోమైసిన్, టెర్రామైసిన్ మూలపదార్థములు కలవు. దీనిని స్ట్రెప్టో సైక్లిన్ కుబదులుగ వాడవచ్చును. 30 గ్రా. ప్యాకెట్లలో అమ్మబడును. 30 గ్రాముల మందును 500 గ్రా. కాపరు శిలీంధ్రనాశిని పౌడరుతో కలిపి 200 లీటర్లనీటిలో కలిపి ఎకరమునకు పిచికారిచేసిన అన్ని రకముల తెగుళ్ళను నివారించును.

గంధకము

ఇది క్రిమిసంహారిణే కాకుండ శిలీంధ్రనాశినికూడ. దీనిని బూడిద తెగులు నివారించుటకు, నేలశనగపై ఆకుమచ్చ నివారించుటకు వాడవచ్చును.

కాప్టాను

ఇది 50 శాతము పొడిగాను మరియు 75 శాతము పొడిగాను దొరకును. అన్నితెగుళ్ళను నివారించుటకు వాడవచ్చును. ఒక చెంచా 2 గాలన్లనీటిలో కలిపి స్ప్రే చేయవలెను. ఎకరమునకు ఒక కేజిమందు కావలెను. 10 నుండి 15 రోజులవరకు తెగుళ్ళబారినుండి అరికట్టును. 50 శాతము (W. P.) మందును ఇటుల స్ప్రే చేయవలెను. 75 శాతము పొడిని విత్తనశుద్ధికి వాడవలెను.

హినోసాను

ఇది 50 శాతము ద్రవము (ఇ. సి.)గా దొరకును. ఇది ఒకటే తెగుళ్ళను నివారించు ద్రవరూపములో వుండు మందు. వరిపై అగ్గితెగులు, మరియు నల్లమచ్చ (Helminthosporiumspots) తెగుళ్ళను నివారించవచ్చును. ఎకరమునకు 300 మిల్లీలీటర్ల మందుకావలెను. ఒకలీటరు 4 గాలన్ల నీటిలో కలుపవలెను. వారము రోజులవరకు తెగుళ్ళను అరికట్టును.

శ్రీహరికోట పత్రికాగోష్ఠి

[3వ పేజీ కొరవ]

అంతే; పరీక్షనకింకా వ్యవధికావాలన్నారు ధావన్.

అంతరిక్షంలోని ఇతరవస్తువులు ఆర్యభటతో ఢీకొనే ప్రమాదం లేకపోలేదని, ఐతే అంతమాత్రాన దానికి పెద్దనష్టమేమీ జరగదని, ఒక విభాగం చెడిపోతే మరొకటి పనిచెయ్యడం మొదలయ్యే విధంగా ఆర్యభట రూపొందించబడిందని చెప్పారు. అదే దాని విశిష్టత.

ఐతే కోటానకోట్లు ఖర్చు చేసి ఈ ప్రయోగం సాధించారుకదా; దీనివల్లదేశానికేమైనా ప్రయోజనము దక్కుతుందా?- అని అడిగాము అందుకు ధావన్ అంటారూ- ఇట్లాంటి శాస్త్ర ప్రయోగాలవల్ల తక్షణ ప్రయోజనాలేవి పొందవచ్చుకానీ, సదూర భవిష్యత్తులో ఎంతో మేలుజరిగే అవకాశముంది. బావిత్రవ్వితే వెంటనే నీళ్లు లభిస్తాయి. అదే ఒక ఉక్కు కర్మాగారం నిర్మిస్తే దాని ఫలితం మనకు వెంటనే కల్గకపోవచ్చు అంతమాత్రాన అది నిష్ఫలమనలేముకదా. అట్లాగే ఈ ప్రయోగం కూడా!

ముఖ్యంగా విద్యావ్యాప్తికిది ఎంతో దోహదకారి కాగలదు. వ్యవసాయికావసరాలకు కూడా ఉపయోగకారికాగలదు. భూమి మీద నీటివనరులను గురించి సమగ్రంగా తెలుసుకోవడానికి ఎంతగానో ఉపకరిస్తుంది. సాధారణంగా పదేళ్ళలో జరిపే నీటివనరుల సర్వే, ఈ ఉపగ్రహాలవల్ల కొన్ని గంటల్లోనే జరిపి ఫలితాలు పొందవచ్చు.

'ఆర్యభటను ప్రయోగించాము, బాగానే వుంది; కానీ మనం సొంతంగా ఎప్పుడు ఇట్లాంటి ప్రయోగాలు చేసేది?' - అనడిగాము. 1978 లో శ్రీహరికోటనుండే చిన్న ఉపగ్రహం ప్రయోగింపబడుతుందని ధావన్ చెప్పారు ఇప్పుడుకూడా 'సోలార్ సెల్స్' మాత్రం రష్యానుండి తెప్పించారు; అవి చాలా ఖరీదైనవట మిగతావన్నీ మనం తయారు చేసినవే.

శ్రీహరికోట ప్రాజెక్టు ప్రాముఖ్యాన్ని గురించి డాక్టర్ జనార్దనరావు వివరించారు- శ్రీహరికోటలో 'గ్రౌండ్ టెలిమెట్రీ సిస్టమ్' అన్నది అత్యంత ప్రధానమైంది. ఉపగ్రహం పంపే సమాచారమంతా దీని ద్వారా రికార్డు కావల్సిందే. అక్కడ్నుంచి శెప్ప బెంగళూరికి పంపుతారు. అటు బెంగళూరు, ఇటు రష్యా మధ్య రాయబారాలు నడిపిందంతా మన శ్రీహరికోటే. ఇప్పటికి 'షార్' నుండి 23 రాకెట్లు ప్రయోగించామని జనార్దనరావు తెలియజేశారు.

మొత్తమ్మీద-'ఆర్యభట' మన జాతికే గర్వకారణం. అంతేకాదు, రష్యాతో మన స్నేహ బాంధవ్యాన్ని పటిష్ఠంచేసే ఒక సంధానకర్త ఈ ఆర్యభట అని చెప్పవచ్చు. ఆర్యభట ప్రయోగానికి ముందు, తర్వాత కూడా మనశాస్త్రజ్ఞులు రష్యా, శ్రీహరికోట, బెంగుళూర్ల మధ్య అనుకోసినట్టె కనపడ్డారు. మా గోష్ఠి జరిగిన రోజునే ప్రొఫెసరు యు. ఆర్. రావు రష్యానుండి తిరిగి వచ్చారట రష్యన్ శాస్త్రజ్ఞుల రాకపోకలు కూడా తరచూ జరిగాయి. మూడేళ్ళలో మన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం యింతగా పెరిగి, ఘనవిజయంసాధించడానికి కారణం రష్యా సహకారమేనని చెప్పవచ్చు.

సమావేశం ముగిసినవెంటనే పత్రికలవాళ్ళనొక వ్యాన్లో ఎక్కించి శ్రీహరికోట అంతా తిప్పి చూపించారు ఆరేడేళ్ళక్రితం శ్రీహరికోటలో రాకెట్ క్షిపణ స్థావరావకాశాలను పరిశీలించడానికి మొట్టమొదటిసారిగా విక్రంసారాభాయి వచ్చినప్పుడు ఈ విలేఖరి వెళ్ళాడు. అనాటి శ్రీహరికోటకు ఈనాటి శ్రీహరికోటకూ పోలికే లేదు. అనాడదొక దీవి; దిక్కూదివాణం లేని పల్లెకొంప. ఈనాడు పరిష్కృతమైన అధునాతనమైన నగరం. మంచి రోడ్లు వేశారు. ఉద్యోగులకు చక్కటి క్వార్టర్స్ కట్టించారు స్కూలుంది; అరుగురు డాక్టర్లతో మంచి హాస్పిటలుంది. మరొక పదేళ్ళకు శ్రీహరికోట బ్రహ్మాండంగా ఉండబోతుంది.

ఐతే శ్రీహరికోటవల్ల మనకు ఒరిగిందేమిటి?- అనేప్రశ్న ఎంత వద్దనుకున్నా వస్తూనే వుంటుంది. రాకెట్ స్టేషన్ ఏర్పడితే, దానికనుబంధంగా ఎన్నోపరిశ్రమలు వస్తాయని ఆశించాం. మనవాళ్ళ కెందరికో ఉద్యోగాలు, జీవనావకాశాలు లభిస్తాయని అనుకున్నాం ఇంకాఎన్నెన్నో ఊహించాం. కాని నిజానికి ఏమీ జరగలేదు, ఏమీ జరగలేదు. కొద్దిమంది నెల్లూరీయులకు గుమాస్తా ఉద్యోగాలు మాత్రం ఇచ్చారు. అంతకుమినహా ఏ లాభమూ కల్గలేదు. మన జిల్లాలో నిరుద్యోగులుగా వున్న ఇంజనీర్లెంతమందిలేరు? ఒక్కరికైనా శ్రీహరికోట ఉద్యోగమిచ్చిందా? ఒక్క సూళ్ళూరుపేటయువకుడు మాత్రం ఉన్నతోద్యోగంలో ఉన్నాడట మిగతా వాళ్ళంతా సర్కారు జిల్లాలవాళ్ళు; కాకపోతే కేరళీయులు. అందుకేనో కొన్ని రహస్యకారణాలు విన్నాం. షార్ వంటి విజ్ఞాన కేంద్రంలో కూడానా?—ఆలోచించండి!

భవననిర్మాణం కాంట్రాక్టున్నీ జరిగింది, జరుగుతూంది. కాని అదికూడా మనజిల్లావారు ఏమీ లాభంచేకూర్చలేదు. కాంట్రాక్టర్లంతా సర్కారుజిల్లాలవారేనట. కొద్దిమాత్రం మనవాళ్ళు చిన్నచిన్నవి చేసినట్లున్నారు నలుగురైదుగురు చేసే కాంట్రాక్టు ఒక ఉపయోగిరియుడికి ఇచ్చారట అదీ అంత లాభదాయకంగా లేదట ఉన్నారు.

లాభాలసంగతి దేవుడెరుగ్గాని, షార్ పుణ్యమా అని సూళ్ళూరుపేటలో బింత వందు, మిరపకాయ ధరలుకూడా డబుల్ అయిపోయాయి ఇళ్ళబాడుగలు సరేసరి!

ఇన్నీ విన్నతర్వాత, 'ఆర్యభట' సంతోషం సగం కరిగి, తిక్కకుడు వచ్చాం. అదీసంగతి!

— —

పంచాంగం

వైశాఖ మాసము

మే 12 తేది మొదలు జూన్ 9 తేదివరకు వైశాఖమాసము.

వృష్టిఖ్యారిష్టం

ఇందు వర్షగాడ్పు, మాసాంతమున అంతవృష్టివ్యాప్తి, ధరలు నిలకడయుండదు, వ్యాపారులకు నష్టకష్టం, దేశవిభ్రమణం.

పెళ్ళి ముహూర్తములు

మే 14, 16 తేదీలు పెళ్ళి ముహూర్తములు.

కృత్తికకార్తె

మే 11 తేదీ రాత్రి 7-30 గంటలకు కృత్తికకార్తె ప్రవేశం.

మే తిథులు

10 శని	చతుర్దశి	ఉ 10-48 గం.వ.	
11 ఆది	అమావాస్య	మ. 11-36	,,
12 సోమ	వైశాఖశుక్ల పాడ్యమి	మ. 11-56	,,
13 మంగళ	విదియ	మ 11-48	,,
14 బుధ	తదియ	మ 11-09	,,
15 గురు	చవితి	ఉ 10-04	,,
16 శుక్ర	పంచమి	ఉ 8-26	,,

శంకర జయంతి

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు

— —

అన్నిరకాల
ప్రింటింగ్
పనులకు
జమీన్‌రైతు ప్రెస్
నెల్లూరు

సారా ఆకాశ్: క్రొత్త ప్రయోగం మాత్రమే కాదు- క్రొత్త భాష్యం, క్రొత్త ప్రయోజనం కూడా!

నెల్లూరులో సంవత్సరం క్రితం స్థాపించబడి, క్రమ క్రమ ప్రవర్ధమానమవుతున్న ప్రోగ్రెసివ్ ఫిల్మ్ అసోసియేషన్ అనే ఉత్తమ చలనచిత్ర ప్రదర్శక సంఘం సహారా ఎడారిలో చిన్న ఒయాసిస్సువంటిదని అంటే, అది అతిశయోక్తి కాదు, అభిమాన పురస్సరాభినందన అంతకంటే కాదు. గత సంవత్సరం మన నగరు ప్రేక్షకుడిపైన ఎన్ని తెలుగు వగైరా సినిమా రాజములు దాడిచేశాయో, ఎంత దోపిడి చేశాయో లెక్కపక్కల్లేవుగాని, లెక్కించదొక్కటైనా రాలేదన్నమాట పచ్చి నిజంకదా! ఇంతటి దివాలా-కోరు స్థితిలో, అడపాదడపా ఈ 'ప్రో ఫిల్మ్' వారు తెప్పించి ప్రదర్శించిన ఐదు కళాఖండాలు మినహా, మంచి సినిమాను అభిమానించే వారి దాహం తీరడానికి మరొక అవకాశం లేదని నిర్ద్వంద్వంగా నిరూపించబడింది. తెలుగు సినిమాల బారినుండి తప్పించుకోవాలంటే, ఇక యిట్లాంటి సంఘాలే శరణ్యమని నెల్లూరీయులే కాకుండా, సూళ్ళూరుపేట, కావలి వగైరా ప్రాంతాల్లో యువకులు కూడా గుర్తించి, సంఘాలు స్థాపించుకున్నారు. ఇది శుభసూచకం.

'ప్రో ఫిల్మ్' వారు 4 తేదీ బాసు చటర్జీ

చిత్రవ్యాఖ్య

హిందీ చిత్రం 'సారా ఆకాశ్' ప్రదర్శించారు. ఎప్పుడో నాలుగ్గేళ్ళనాడు విడుదలైన చిత్రాన్నిప్పుడు సమీక్షించడం కాదుగాని, సినిమాకు సంబంధించిన కొన్ని మౌలిక విషయాలను ఇందులో చూస్తాం గనుక, వాట్ని ప్రస్తావించుకుందాం.

సమర్ అనే యువకుడు తానేనాటికైనా గొప్పవాడు కావాలని, గొప్పవాడు కావాలంటే పాఠకావసరాలను త్యజించాల్సి వుంటుందని అనుకుంటుంటాడు. కాని పాపం, అతని ఆశయం సిద్ధించకముందే, అతని మెడలువంటి, ఒక అమ్మాయి మెడలో తాళిగట్టిస్తారు తల్లిదండ్రులు- సంప్రదాయబద్ధంగా. కొత్త దంపతులు- సమర్, ప్రభ - మధ్య సన్నిహితత్వం

"సారా ఆకాశ్"లో సమర్, అతని చెల్లెలు

ఏర్పడదు. అతనిది మౌనముఖం, ఆమెది స్నిగ్ధవినయం. ఆమెకై ఆమె వచ్చి, తనను అనునయించాలని అతని ఆశ. బొమ్మలాగా నిల్చునే ప్రభను చూచి, ఆమెకు గర్వమనుకుంటాడు.

ఇంటి పరిస్థితులు వాళ్ళను మరింత దూరం చేస్తాయి నత్తంలో తలదాచుకుంటున్న బాటసారుల్లాగా ప్రవర్తిస్తుంటారు. సమర్ చెల్లి మున్నీ అత్తవారింటికి వెళ్ళిపోతుంది. ఇంతకాలం ఆమె భర్త నిరాదరణతో, పుట్టింటనే గడిపింది.

సమర్ స్నేహితుడు దివాకర్; ఎంతో సంతోషంగా హాయిగా గడిచే అతని దాంపత్యజీవితం చూస్తాడు సమర్. తన్ను తనవేనం ప్రభలో ఏ లోపమూ లేదని అతను గుర్తిస్తాడు.

-ఇదీ కథ. ఇది నిజంగా కథేనా? ఇందులో 'కథ' అని చెప్పుకోదగిన అంశం ఒక్కటైనావుందా? సినిమా కథకు సరిపడే కారా మసాలా అసలుందా? పాటలు, డాన్సులు లేవు; పోనీండి కనీసం ప్రేక్షకులు ఊపిరి బిగబట్టే సంఘటనలేవైనా ఉన్నాయా? నాటకీయతేదైనవుందా? సెంటిమెంటుందా? సంఘర్షణుందా? కథకు క్లైమాక్సయినా ఏడ్చిందా? ఈ హంగులు, ఆర్భాటాలు లేకపోతే, అది కథ అనిపించుకుంటుందా? సినిమాకు అర్హమవుతుందా?

ఈ సంప్రదాయ దృష్టితో, ఫార్ములా కోణంనుంచి చూస్తే 'సారా ఆకాశ్' నిజంగానే కథకాదు. కేవలం 'కథ' చెప్పే మీడియమ్‌కాదు సినిమా-అని నిరూపించిన చిత్రం 'సారా ఆకాశ్'. సినిమా అనే ప్రక్రియకు కొత్తభాష్యం, కొత్త ప్రయోజనం కల్పించిన చిత్రం 'సారా ఆకాశ్'.

ఇదొక పరిశీలన. జీవితాన్ని, సమాజాన్ని అతి సన్నిహితకోణంనుంచి సునిశితంగా పరిశీలిస్తూ, వ్యాఖ్యానరహితంగా, ఏతట విరుపులూలేకుండా, నగ్నంగా నిజంగా ప్రతిబింబించే సరికొత్త ప్రయోగం. భారతీయ చలనచిత్ర చరిత్రలో ఇదొక మలుపు ఈ దారిలో నడవడం అందరికీ సులువని చెప్పలేం కూడా.

ఈ ప్రయోగానికి ఒరవడిగా అమ్మదు సత్యజిత్‌రే అనవచ్చు. ఐతే బాసుచటర్జీ శైలిలో కొంత భిన్నత్వం గోచరిస్తుంది రే చిత్రాల్లో కనిపించే 'పొయిటిక్ ఇమాజినేషన్' బాసు 'సారా ఆకాశ్'లో లేదు. అందువల్లనే బాసుచటర్జీ కొంతవరకు రే దారిలో నడచినట్లు పించినా, ఇది తన సొంతమైన, ప్రత్యేకమైన శైలి.

సమర్ అనే యువకుడి మనస్తత్వం, ఆశాలు, ఆలోచన చుట్టూ పరిభ్రమిస్తు చిత్రం. అతడూ, తల్లిదండ్రులు అన్న వదిన చెల్లెలు తమ్ముడు-వీళ్ళందరి మధ్యా రొటీను బాంధవ్యాలు, వాటిలో సహజంగా ఏర్పడే చిన్న చిన్న కలతలు, అపార్థాలు; అతడి స్నేహితుని దాంపత్యజీవితం-వీటికతడి రియాక్షన్-ఇవేచిత్రం సమర్ మనోభావాలను ప్రతిబింబించిన విధానం విశిష్టమైనది అతని పెళ్లితో చిత్రం మొదలవుతుంది. పెళ్ళి పీట మీద మూతిముడుచుకుని కూర్చున్న సమర్ భావాలను చిన్న చిన్న 'ఫ్లాష్‌బ్యాక్'లతో చూపుతాడు దర్శకుడు. తాను చాలాగొప్పవాడు కావాలని, అందుకు పెళ్ళొక ప్రతిబంధకమని, తన ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా పెళ్ళి జరుగుతుందని-ఇన్ని విషయాలు అతిసులువుగా, అతి క్లుప్తమైన సంభాషణల్లో చిత్రీకరిస్తాడు.

పెళ్ళయిపోతుంది. సమర్‌కు ఎదుట

— తరువాయి 10 వ పేజీలో

జానపద గేయం: ప్రాచీనమానవుని భావాలకు పాటరూపం

జానపదగేయాలు ఎప్పుడు పుట్టాయి, ఎందుకు పుట్టాయి మొదలైన ప్రశ్నలకు సమాధానంగా నేదునూరి గంగాధరంగారు ఇట్లా వ్రాశారు- "రెక్కాడితేగాని డొక్కాడని ఆ కర్షక కార్మికులకు విశ్రాంతి యెరుగని ఆ రెక్కలే దిక్కు. వారి కష్టసుఖాలు వారిలో వారే చెప్పుకోవాలి. హృదయంలో వున్న ఆనందమో, ఆవేశమో, దుఃఖమో, కష్టమో పైకి వెళ్ళబుచ్చుకుంటేనేగాని హృదయభారం తీరదు. ఇదే జానపద కవిత్వంగా వెలువడింది" "తన మనోభావాన్ని ఎదుటివారితో చెప్పడం ఎప్పుడైతే మానవుడు నేర్చుకున్నాడో, అప్పట్నుంచే కవిత్వం పుట్టుకొస్తుంది ముసురుల మాద్చే ఎండలు, హోరున కురిసే వర్షాలు, ముడుచుకుపోయే చలి. ఆనందంతో హృదయాన్ని ఉల్లాసలాగించే పంటపొలాలు, శరీరాన్నంతటినీ కదలింపజేసే కష్టమైన పనులు, చావులు, పుట్టుకలు, పెళ్ళిళ్ళు, పేరంటములు, పండుగలు, పబ్బాలు, పూజలు ఒక్కటేమిటి ప్రతిఘటన, ప్రతి సన్నివేశము, పల్లెటూరివారి కవితావేశాన్ని మూలకందాలుగా వచ్చాయి." (జానపదగేయ వాఙ్మయవ్యాసావళి. పుట 3-4)

అయితే జానపదగేయం ఎట్లా పుట్టింది ఇత్యాది విషయాన్ని శాస్త్రీయంగా స్పష్టంగా అవగాహన చేసుకోవాలంటే మనం మానవశాస్త్రాన్ని (Anthropology) జీవశాస్త్రాన్ని ఆశ్రయించవలసి వుంది. పరిణామవాదం మొదలైనవాటికి విలసిల్లే మానవుడు మాటలు నేర్చుకోడం, భాష నేర్చుకోడం, గేయాలను అల్లడం మొదలైన విషయాల వివరంగా తెలుస్తాయి.

డార్విన్ ప్రతిపాదించిన పరిణామవాదం జీవశాస్త్రాధ్యయనంలో ఒక సంచలనాన్నే లేవదీసింది. అమీబావంటి ఏకకణజీవుల నుండి వానరుడు, నరవానరుడు, నరుడు ఎట్లా పరిణామం చెందిందీ డార్విన్ వివరించాడు ఆ వివరాలన్నీ మనకక్కర లేదు. జీవపరిణామం ఉన్నతదశలలో జరిగేకొద్దీ కర్మేంద్రియాలు, జ్ఞానేంద్రియాలు అభివృద్ధి చెందాయి. ఇవి స్తన్య జంతువుల్లో ఇంకా వికాసాన్ని పొందుతూ

డాక్టర్ ఆర్. వి. ఎస్. సుందరం
ఎం. ఎ., పిహెచ్. డి.

వచ్చాయి వాటిల్లోను ప్రయిమేట్స్ అనే వర్గంలో ఇంద్రియాలు బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. వాటి మెదడు దక్కగా పెంపొందింది చిన్న చిన్నగా చేతులు ప్రధాన కర్మేంద్రియాలుగా పరిణమించాయి తన చేతులవల్ల, మెదడువల్ల నరుడు ఈనాడు ఇంత ఉన్నతదశకు చేరుకున్నాడు.

ఆదిమ మానవుని విశిష్ట లక్షణాలలో పనిముట్ల తయారీ అత్యంత ప్రధానమైంది. మానవచరిత్రలో నాటికి తొంభైవంతులు పాతరాతియుగమే అని శాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. తర్వాత తర్వాత నిప్పు ఉపయోగం, వేటాడడం మొదలైనవి నరుడు తెలుసుకున్నాడు. వేటాడడం ఒంటరిగాకాక సామూహికంగా జరిగేది. అతి ప్రాచీన మానవులకు భాషలేదు రకరకాల సంజ్ఞలతో అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసేవారు. కాలం గడుస్తున్నకొద్దీ భాష అవశ్యకత పెరిగింది. దానికి తగినట్లుగా అతని కంఠంకూడా రూపొందింది. స్వరపేటికకు (లారిక్స్) నోటికి మధ్య సప్తపథ (ఫ్యారింక్స్) అన్నది వుంటుంది. అచ్చుల్ని, హల్లుల్ని ఉచ్చరించడానికిది ఉపయోగపడుతుంది అతి ప్రాచీన మానవుని ప్రధాన వృత్తి వేట. సుమారు పదివేల ఏళ్ళనాడు వ్యవసాయ విప్లవం ప్రారంభమయింది. పశువుల పెంపకం మొదలయింది. చేపల వేట మొదలయినవన్నీ ఆరంభమయ్యాయి.

పాతకాలపు మానవుడు మాంసాహారం తిని తిని, అతని శరీరానికి, ముఖ్యంగా మెదడుకు మాంసకృత్తులు పుష్టినిచ్చే ఆహారాలు లభించాయి. శతాబ్దాలు, సహస్రాబ్దాలు గడవగా గడవగా మానవుడు అనుభవాన్ని గడించాడు. దృశ్యమాన ప్రపంచాన్ని చూచి తనలో రేగే భావాలకు రూపాన్ని కల్పించడం కోసం నరుడు తహ తహలాడాడు. అంతుకుంటూ భాష వుంది. అయితే అది అప్పుడే పుట్టి వచ్చిపోయే భాష. అస్పష్టమైన భాష. మానవుడి భాష సంజ్ఞలతో ప్రారంభమై చిన్న చిన్నగా భావాలకు తగిన శబ్దాలను వాడుకోవడం వరకు వచ్చింది. అతని మెదడు కొద్ది కొద్దిగా పెరిగేకొద్దీ ఆలోచనా ఎక్కువయింది. మానవుడు లయబద్ధంగా మాటల్ని కూర్చడం కొన్నివేల ఏళ్ళక్రితమే ప్రారంభమయింది. 'It is indeed tempting to surmise that in the Late Palaeolithic Age (30000-15000 B. C.) when men delighted in painting and carving and modelling, they delighted also in the melodious arrangement of words' ('Primitive song': C. M. Bowra page 13)

లయబద్ధంగా మాటల్ని కూర్చడం తరువాత జానపద గేయంగాకూడా పరిణమించింది. జానపద గేయం సామూహిక కర్తృకమనే చాలామంది అంటున్నారు. అతి ప్రాచీనకాలంలో మానవులు ఏ పని చేసినా సామూహికంగానే చేశారు. వారి సామూహిక శ్రమజీవనంలో భాష పరస్పర భావ వినిమయం కోసం ఏర్పడింది. 'In its initial stages the labour of production was collective. Many hands worked together. And in these conditions the use of tools promoted a new mode of Communication' ('Marxism and Poetry': Thomson- page 6)

మానవశాస్త్రజ్ఞుల పై అభిప్రాయాలను కవిత్వచరిత్రకారులు కూడా అంగీకరించారు. హడ్సన్ తన 'Introduction to the study of Literature' లో ఇట్లా వ్రాశాడు. 'Investigations into the beginnings of literature have shown that poetry originated in the desire to give outward form to the feelings not of the individual but of the crowd or group'. ('సాహిత్యశిల్ప సమీక్ష':

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

వేలం నోటీసు
గుంటూరు అడిషనల్ సబ్ కోర్టులో
O. S 45/63 E. P. 67/74
వల్లభనేని కమల -డి. హో.
మెంపా సునంద -జె. డి. ఆర్.

ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా జె. డి. బాలా ఆస్తి 7-7-75 తేదీన ఉదయం 11 గంటల నుండి పై కోర్టువారి యెదుట బహిరంగంగా వేలం వేయబడును. కనుక రావలసిన వారు పాడుకొనవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

1) గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు గుంటూరు సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన గుంటూరు రామచంద్రపుర అగ్రహారం మునిసిపల్ వార్డు 24 బ్లాకు నెం 4, టి. ఎస్ నెం 278 విస్తీర్ణం 01455 చదరపు అడుగులు, టి. ఎస్. నెం 279 విస్తీర్ణం 0-589 చదరపు అడుగులు, టి. ఎస్ నెం 280 విస్తీర్ణం 0-4'8 చదరపు అడుగులు, మునిసిపల్ డోరు నెం 4-11-100 అసెస్మెంటు నెం 23192 గల పెంకుటియిల్లు స్థలంకు హద్దులు:-

[తూ] కర్నూలపు వెంకటప్పయ్యగారి యిల్లు [ద] మెంపా బ్రహ్మయ్యగారియింటికి యీ యింటికి మధ్య గోడ [ప] మునిసిపల్ రోడ్డు హద్దు [ఉ] మెంపా సుందరరామయ్య వగయిరాలయింటికి యీ యింటికి మధ్య గోడ హద్దు యీ హద్దు మధ్య స్థలం చదరపు గజము 48 లకు సమానమైన చదరపు మీటర్లు 40-13 స్థలమున్నూ ఇందులో కట్టివున్న పెంకుటియిల్లు కలపకప్పు తలుపు దార్వబంధములు యావత్తు కశిష్ట సామానులు సహా- షుమారు కిమ్మతు: రు 6000-00 అమీనా కిమ్మతు: రు 4000-00.

2) డిటో టి ఎస్ నెం 262 విస్తీర్ణం 4347 చదరపు అడుగులు మునిసిపల్ డోరునెం 24-11-104, 24-11-105 ద్రు అసెస్మెంటు నెం 23196, 23197 ద్రు గల డాబా బ్యారెక్సుస్థలంకు హద్దులు- [తూ] రాయప్రోలువారిగోడ అ. 60-6 అం. లు [ద] కిడాంబి రంగాచార్యులుగారి యింటి గోడ అ. 40-00 పడమర కుంతోసహా డిటో వారి యింటి గోడ అ. 25-0 లు మొత్తం యీ హద్దు అ. 65-00-, [ప] మాతభూషి వసంతమ్మ స్థలం అ. 21-6 అం నడవగల్లి అ. 9-00 లు వేరే అయిటం గోడ అ. 47-00 లు. [ఉ] వచ్చిరెడ్డి యతిరాజులుగారిగోడ హద్దు అ. 51-00 లు తిరిగి [తూ] రాయప్రోలువారి గోడ 17-0 అడుగులు తిరిగి [ఉ] డిటో వారి సురుసు గోడ అ 9-9 అం. లు. యీహద్దుల మధ్య చదరపుగజము 446¾ లకు సమానమైన చదరపుమీటర్లు 372-91 స్థలమున్నూ, డాబామేడయిల్లు బ్యారెక్సు యిల్లు. బావి, కల్పకప్పు, తలుపులు ద్వారబంధములు ఎలక్ట్రిక్ ఫిటింగులు, కరెంటు కనెక్షను ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డులోవున్న డిపాజిట్ వగైరాలు సదరు ఆస్తి అంతయు షుమారు కిమ్మతు: రు 14000-00 అమీనా కిమ్మతు రు 40000-00 లు.

షరా:- 1) ది 1-6-62 to 16-8-74 వరకు ఇ. సి. దాఖలు. 2) ది 1-6-62 to 16-8-74 వరకు ఇ. సి. దాఖలు.

ఇ. సి. దాఖలా 1, 2 ఐటముల ఆస్తి ప్రతివాదులు మెంపా సునంద వగైరాలు 17-6-68 తేదీన రూ 11000-00 లకు చిర్ల ఆదిలక్ష్మమ్మ, అడ్డగిరి లక్ష్మమ్మలకు రు 11000-00 లకు అన్యాక్రాంతపు తనఖా దస్తావేజు వ్రాయించియిచ్చియున్నారు. సదరు దస్తావేజు వారివారసులు అడ్డగిరివీరయ్య 2. డిటో పెదపోలంకయ్య 3. చినపోలంకయ్య, 4. డిటో వెంకటేశ్వర్లుగారు గుంటూరు కాపురస్థులు జమిలి గోపాలంగారికి తే 29-4-74 ది రు 17000-00 లు ప్రతిఫలం తీసుకొని వారిపేరటికి క్రాసు వరు చేసియున్నారు. సదరు తాకట్టుకు లోబడి వేలం కావలసియున్నది.

—ఆర్. ఎం. వి. భుజంగరాయశర్మ
వాదితరపు అడ్వొకేటు.

శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి దేవస్థానం

మూలప్పేట — నెల్లూరు.

నివేశనస్థలాల యాలం

హైదరాబాదు ఎండోమెంట్సు డిపార్టుమెంటు కమీషనర్‌గారి ఆర్డరు నెం C 5/74241/69 రు, తే 3-9-70 ది. ప్రకారం నెల్లూరు మూలాపేట శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారితాలూకు నెల్లూరు టవునులో క్రొత్తకాలువదగ్గరవుండు యడ్లరేవు బ్రిడ్జిదగ్గర ఆనుకొని దక్షిణమునయుండు యీ క్రింది షెడ్యూలులో తెలిపినట్టి మాగాణిభూమి య 7-18 ట్లు ప్లాట్లు చేసియున్నమేరకు 7—6—75 తేదీ శనివారం ఉదయం 10-30 గం.కు కర్నూలు ఎండోమెంట్సుడిపార్టుమెంటు డిప్యూటీ కమీషనర్‌గారి సమక్షములో సదరు ప్లాట్లువుండు ప్రదేశంలో యాలం వేయుదురు. సదరు ప్లాట్లు ట్రంకురోడ్డు, కాశీబిస్మిల్లాహౌస్ పేటకుదగ్గరయున్నవి సదరు ప్లాట్ల విస్తీర్ణం 30, 40, 50, 60, 70, 90 అంకణములనుండి 120 అంకణముల వరకు విస్తీర్ణము కలిగియుండును అందులో 1, 2, 4, 16, 17, 18 24, 25, 34, 35, 36, 37 ప్లాట్లు తప్ప, మిగతవి వేలం వేయబడును.

—వేలం షరత్తులు —

1) ప్రతి ప్లాటుయొక్క విస్తీర్ణము 30, 40, 50, 60, 70, 90 అంకణములనుండి 120 అంకణములవరకు కలిగి ఒక్కొక్క ప్లాటుక్రింద యాలం వేయబడును. (అంకణమనగా 72 చ. అడుగుల విస్తీర్ణము) యాలంవేయు అధికారికి ఎక్కువపాట సరియైనదికాదని తోచినయెడల ఆట్టిపాటను అంగీకరించక పోవుటకు అధికారమున్నది.

2) పాటపెట్టదలచుకొన్నవారు యాలం అధికారివద్ద ప్రతి ప్లాటుకి రు 2000 రెండువేల రూపాయలు డిపాజిటుచేసి పాటలో పాల్గొనవలయును.

3) హెచ్చుపాటదారుని డిపాజిటుతప్ప మిగిలిన పాటదార్లు (Unsuccessful bidders) యొక్క డిపాజిట్లు పాట అయిపోయిన తక్షణమే తిరిగి యిచ్చివేయబడును.

4) హెచ్చుపాటదారు పాడిన మొత్తంలో నాలుగవవంతు తక్షణమే చెల్లించి రశీదు పొందవలెను. అనగా డిపాజిట్టుతో నాలుగవవంతు కట్టవలెను, మిగత 3/4 వంతును ఈ క్రింద పేర్కొనబడినట్లు కమీషనర్‌గారి ఆమోదము వచ్చినదని తెలియజేసిన వారమురోజులలోగా దేవస్థానము ఆఫీసులో కట్టి రశీదు పొందవలెను.

5) అట్లు పాట తెగినకోనే హెచ్చుపాటదారు, పైన పేర్కొన్న ప్రకారం 1/4 వంతు కట్టనియెడల అతనిపాటకాలములో కట్టిన డిపాజిట్టు రూ 2000 లు దేవస్థానమునకు forfiet చేయబడును. తిరిగి పాటపెట్టి ఆ పాటలో నష్టము వచ్చినయెడల సదరు నష్టమును మొదటి హెచ్చుపాటదారుని వద్దనుండి వసూలు చేయబడును.

6) కమీషనర్‌గారి పాట ఖాయముచేసినట్టి ఉత్తర్వును పాటదారులకు తెలియజేసిన వారమురోజులలోగా పూర్తిమొత్తముకట్టి తన స్వంత ఖర్చులతో రిజిష్టరు చేసుకొననియెడల పాటరోజున కట్టిన 1/4 వంతు పైకమును దేవస్థానమునకు forfiet చేసి తిరిగి సదరు ప్లాటును పాటపెట్టబడును. సదరు పాటలో దేవస్థానమునకు నష్టమువచ్చినయెడల యావత్తు నష్టమును మొదటి పాటదారు వద్దనుండి వసూలు చేయబడును.

7) ప్లాట్లయొక్క వివరములు పాట పాడదలచుకొన్నవారు దేవస్థానం ఆఫీసులో ప్లాట్లు వేసినటువంటి Layout plan ను చూచుకొని సదరు ప్లాట్లు నెంబర్ల ప్రకారం పాడుకొనవలయును.

8) యేకారణముచేతనైననుగాని, యేవిధమైనకారణమునుచెప్పకుండనే పాట నిలుపుదల చేయుటకుగాని, వాయిదా వేయుటకుగాని లేక హెచ్చుపాటదారునియొక్క పాటకాక యితరపాటను ఆమోదించుటకు సర్వహక్కులు దేవస్థానము ట్రస్టుబోర్డువారికి కలవు. (Without assigning any reasons)

9) ఈ పాటను హైదరాబాద్ యెండోమెంట్సు కమీషనర్‌గారి ఆమోదమునకు లోబడి ఖాయముచేయబడును.

10) పై షరత్తు నెం 9 లో పేర్కొన్న ప్రకారము యేకారణముచేతనైనను పై పాటను కమీషనర్‌గారు ఆమోదించనియెడల హెచ్చుపాటదారు పాటరోజున కట్టిన మొత్తమును వడ్డీలేకుండా వాపసుయిచ్చే నిర్ణయం.

11) పాట పెట్టదలచినవారు పాటకు ముందుగా Solvency certificate దాఖలుచేసి పాట పాడవలెను.

12) యింకా తక్కిన షరత్తులు పాటకాలములో తెలుపబడును.

— షెడ్యూలు —

గ్రామంపేరు తాలూకా, జిల్లా	సర్వేనెం	విస్తీర్ణం య. సెం,	భూమికరహా
శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారిఆలయం	592	3 - 10	మాగాణిభూమి
మూలప్పేట, నెల్లూరు టవున్,	594	4 - 08	,,
తాలూకా.		మొత్తం 7 - 18	

శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి దేవస్థాన కార్యాలయం
మూలప్పేట – నెల్లూరు.
5-5-75

ఆనం వెంకటరెడ్డి,
నీటివనరుల మంత్రి
మేనేజింగ్ ట్రస్టీ.

జానపదగేయం

[9 వ పేజీకొరవ]

పింగళి లక్ష్మీకాంతం. పుట 201.)

జానపద గేయాలు సామూహికంగానే ఉద్భవించాయి అన్నదాన్ని సి. ఎం. బౌరా అనే విద్వాంసుడు చక్కగా ఈ క్రింది విధంగా విశ్లేషించాడు "Primitive song, which is born from an elemental dramatic rite, is a communal activi y. In a wo ld where ceremonies provide a main focus for social life, song is among the chief of them, and is used both to communicate with the supernatural and to express joy or grief or other strong emotions Choral song is the more popular form in most primitive societies". ('Primitive Song' page 41)

జానపద గేయాలు సామూహిక కర్తృకాలు అని తెలుసుకొన్న తర్వాత అవి ఏ పరిస్థితులలో ఉద్భవయిస్తాయి, ఎలా-మొదలైన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు కావాలి. మామూలుగా ఈ గేయాలు శక్యాలంలో దేనినైనా చూచినప్పుడు, విన్నప్పుడు జానపదుని హృదయంలో నిసర్గంగా అవతరిస్తాయి. Nearly all primitive songs are records of immidiate reaction to events or beliefs of feelings aroused by some unexpected chance or need [Primitive Song పుట 54]

హృదయ భారాన్ని తీర్చుకొనే మానవ స్వభావమే జానపదగేయం పుట్టుకకు కారణమైందని వేదనూరి గంగాధరం అంటున్నారు "హృదయంలో వున్న ఆనందమో, ఆవేశమో, దుఃఖమో కష్టమో పైకి వెళ్ళబుచ్చుకుంటేగాని హృదయభారం తీరదు. ఇదే జానపద కవిత్వంగా వెలువడింది. హృదయభారం తీర్చుకోవడమే మానవ స్వభావము" ('జానపదగేయ వాఙ్మయ వ్యాసావళి' పుట 3)

ప్రాచీన మానవునికి కల్గిన వివిధ భావాలకు పాటరూపంలో అతడు కల్పించినదే జానపదగేయం. ఏదైనా అద్భుతదృశ్యాన్ని చూచినపుడు, సుఖదుఃఖాలు కలిగినపుడు, ఆవేశానికి లోనైనపుడు ఏదో చెప్పాలనే ఆతురత మనిషికి కల్గినట్లుగా జంతువులకు కలగదు. ఒకటి-భావనాశక్తిం కలిగి వుండాలి ఈ రెండూకూడా మనిషికి లభించాయి. వీటిసహాయంవల్లనే మానవుడు జానపద గేయావతరణకు సహాయకారి అయ్యాడు.

జానపదగేయం ఎలా పుడుతుందనే దానికి పై విషయాలు సమాధానాలు కాగలవు అంతేకాక జీవశాస్త్రదృష్ట్యాకూడా పరిశీలిస్తే ఆసక్తిదాయకమైన కొన్నివిషయాలు తెలుస్తాయి. మనిషికి మెదడు బరువు సుమారు మూడుపౌన్లు ఉంటుంది. మనిషి మెదడుతో పోల్చినపుడు ఇతర జంతువుల మెదడు చాలా అధమంగా కనిపిస్తుంది. మనిషి ఆకారంతో పోల్చినపుడు అతని మెదడు చాలాపెద్దది. అందువల్లనే నరుడంత తెలివిగలవాడయాడు అధిక జ్ఞానాన్ని మానవుడికి ప్రసాదించింది. 'Cerebrum' అన్న భాగం. ఇదే మెదడులో చాలాభాగాన్ని ఆక్రమించుకుంది. Sensory cranial nerves అన్నవి బయటి ప్రపంచాన్ని గూర్చిన సమాచారాలను మెదడుకు తీసుకొనిపోతాయి. మనకు కలిగే భావోద్రేకాలు నరాల 'ఉద్వేగాల' [Nerve impulse] పైన ఆధారపడి ఉంటాయి. భావం పుట్టడానికి మెదడు అగ్రేయంగా, స్వరం పుట్టడానికి స్వరపేటిక కారణమవుతున్నది కాబట్టి జానపదగేయంపుట్టుక ఒకవిధంగా ఈ రెండు అంగాలవల్ల జరుగుతున్నది.

ఇక జానపదగేయం ఎప్పుడు పుట్టింది అన్నది ఊహించడం సులభమేమీకాదు. ఆదిమ మానవునికి అతిముఖ్యమైన వృత్తి వేట అతని తెలివినంతా వేటపైననే కేంద్రీకరించాడు ఆనాటి మానవుడు. వేటతోబాటు మానవాతీత ప్రపంచంలో అతనికి నమ్మకంయూడా ప్రారంభమయింది. అట్లా అప్పుడు పాట సరిగ్గా ఎప్పుడు పుట్టింది? వేటాడే సమయంలో పాట పాడడం వీలుకాదు. అంతే వేటలో ఆదిమమానవుడు నిమగ్నుడై వుండే టప్పుడు పాటలు పాడి ఉండడు. అతడు వేటాడి, వేటాడిన జంతువుల్ని ఒకచోట వేసి ఆ సంతోషంలో తమ వేట కథను చెప్పుకుంటూ, నృత్యాలుచేస్తూ, ఆవేశంగా మాట్లాడేటప్పుడు వారి నోటినుంచివెలువడే మాటలు లయబద్ధంగా ఉండేవనిఊహించవచ్చు. మరోవిధంగాగూడా జరిగివుండవచ్చు. తమ సంతోషాలను, దుఃఖాలను మానవాతీత శక్తులకు విన్నవించుకునే టప్పుడుకూడా ఇట్లాంటి గేయాలకు ప్రాథమిక రూపాలు ఉద్భవించి ఉండవచ్చు. "In a world ahere ceremonies provide a main focus for social life, song is among the chief of them and is used both to communicate with the supernatural and to express joy or grief or other strong emotions." '(Primitive song' page: 41)

అన్న సి. యం. బౌరామాట గమనించదగినది. ఒకవిధంగాచూస్తే పనిపాటలు, పారమార్థిక గేయాలు ఇంచుమించుగా ఒకే కాలంలో పుట్టేయనిపిస్తుంది. అయినా మానవాతీత శక్తులపై నమ్మకం, దేవుడున్నాడనే భావం మానవుడికి కలుగక ముందే మానవుని ముఖంగా జానపద గేయానికి ముందురూపమైనా, అంటే, లయబద్ధమైన మాటల్ని అమర్చడమైనా జరిగివుండవచ్చునని వూహించవచ్చు

అయితే ఒకటిమాత్రం నిజం. ఏ సాహిత్యంలోనైనా రామాయణం, భారతంవంటి ఉద్గ్రంథాలు వెలువడకముందే జానపద గేయాలు వెలువడ్డాయి. పనికి - పాటకు అవినాభావ సంబంధంవుందని మానవుడు ఏనాడయితే తెలుసుకున్నాడో ఆనాటి నుంచే అసంఖ్యాకంగా పాటలల్లడం ప్రారంభించాడు. పనిచేసేటప్పుడు ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు ఎక్కువవుతాయి. గుండెకొట్టుకోవడం ఎక్కువవుతుంది. ఊపిరితిత్తుల చలనం హెచ్చుతుంది ఊపిరితిత్తులనుండి గాలిపోయేమార్గానికి, స్వరపేటికగుండా బయటికివచ్చి మనకు కొంత శ్రమతగ్గేలు చేస్తున్నది. కనీసం శ్రమ తగ్గినట్లు అనిపించడైనా అనిపిస్తుంది ఈ విధంగా పనిపాటలు మానసికంగాను, శారీరకంగాను కొంతశ్రమను తగ్గిస్తున్నవి. ఇలా పనిపాటలు జానపదగేయాలలో అత్యంత ప్రాచీనమైనవి ఆతర్వాత పారమార్థిక గేయాలు, స్త్రీలపాటలు, పిల్లల పాటలు, వేడుకపాటలు, వలపు పాటలు, నవ్వులాటపాటలు, కన్నీటిపాటలు వెలువడి జానపదుల నిర్మలమైన భావపరంపరకు రసవంతమైన రూపాలుగా ప్రచారంలోకి వచ్చాయి.

సారాఆకాశ్

(9వపేజీ కొరవ)

వ్యక్తిని అర్థంచేసుకొనే సానుభూతిలేదు. ఎదుటివ్యక్తే తననర్థంచేసుకోవాలనేతత్వం అతనిది. భార్యం చెప్పింలేకపోలేదు. కానీ ఆమె తనకుతానైవచ్చి అతన్నిపలకరించాలి. అట్లా జరక్కపోవడంతో, ఆమెను అపార్థం చేసుకోవడం ఈ సన్నివేశాలను ఎంతో సున్నితంగా చిత్రీకరిస్తాడు.

సమర్, ప్రభలను కలపాలని అతని వదిన వగైరాలు చేసేప్రయత్నాలు, వాళ్ళ సరసాలు, దగ్గరకు...-ఇవన్నీ మనం నిత్య జీవితంలో అనుభవిస్తున్నట్టే, సహజంగా జరుగుతున్నట్టే వుంటాయి. ప్రేక్షకుడు ఏదోఒక సన్నివేశంలో తెరమీది పాత్రతో తాదాత్మ్యం చెందడం, తనకు సన్నిహితమైన జీవితాన్ని చూస్తున్న అనుభూతి పొందడం జరుగుతుంది.

సైకిల్ తొక్కుకుంటూ వెళ్తే సమర్‌ను చూపుతాడు-చాలాసేపు మాటలుండవు, పాటలుండవు. అయినా అతని మానసిక సంఘర్షణ మనకు అర్థమైపోతుంది. ఏదైనాన్నయినా సున్నితంగా సులువుగా తెరకు అనువదించడంలో దర్శకుడు అఖండ ప్రతిభ కనబర్చాడు- అద్భుతమూ

ఎంత చిన్నపాత్రయినా సహజంగా, సజీవంగా కనపడ్తుంది. దర్శకుడు తాను చెప్పదలచుకున్నదానికి అవసరమైనంత మేరకే పాత్రలను ఉపయోగించుకుంటాడు. సమర్ చెల్లి చిన్నక విషాదగాథ; పెళ్ళయ్యాక పుట్టింటిలో వుండిపోతుంది ఈ పాత్రనుండి ఎంత మెలోడ్రామాటైనా రాబట్టొచ్చు కానీ సమర్ కథకు ఆమె ప్రమేయం ఎంతవరకో అంతే ఆమె ప్రాధాన్యం ఆమె వైవాహిక జీవితం సమర్ విరక్తి, వ్యథకు కారణం. అంతకంటేమించి ఆమెనుగురించి చెప్పడు దర్శకుడు. ఆమెభర్త ఎట్లాంటివాడో ఒకొక్క సన్నివేశంలో నిరూపిస్తాడు. ఆమెవిడుస్తూ భర్తతో బండెక్కుతుంది; భర్తలో ఏదల నమూ వ్డదు. ద్వారిబ్బట్టే అతని నైజం మనకర్థమైపోతుంది.

ఇట్లా చెప్పుకుంటూపోతే చిత్రంలోని ప్రతి అంగుళమూ విశ్లేషించాల్సిందే! సినిమాకు మాటలు ప్రధానంకాదని, అంతకంటే ఎక్కువ భావాన్ని కెమెరాఅందివ్వగలదని ఈచిత్రం మరొకసారి నిరూపిస్తుంది.

కెమెరా, సంగీతం, నటన- అన్నీ చిత్రంలో మిళితమై, జీవాన్నిధ్వనింపగలవి ఒక్కొక్కదాన్ని గురించీ ప్రత్యేకం చెప్పుకోలేము. సమర్‌గా రాకేష్‌పాండే, ప్రభగా మధు చందా, వదినగా నందితాథాకూర్ జీవించారు- అంతకంటే వేరేమాటలేదు.

మన తెలుగు దర్శకులు, నిర్మాతలు 'సారాఆకాశ్' వంటి చిత్రాలను చూసి నేర్చుకోవల్సింది, ఆచరించవల్సింది ఎంతో వుంది. కనీసం మన ఎక్కడున్నామో తెలుసుకునేందుకైనా ఇట్లాంటి చిత్రాలు అవసరం!

—గోపి

వర్జీనియాపొగాకు

(4వ పేజీకొరవ)

తీర్చుకున్నారు పొగాకు రైతులు. ఇటీవల శ్రీ జి. వెంకటరామయ్య అధ్యక్షతన కలిగిరిలో సమావేశమైన పొగాకు రైతులు సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసుకొని, దాన్ని రిజిస్టరుచేయించి, 31 మందితో తాత్కాలిక కార్యవర్గాన్నికూడా ఎన్నుకున్నారు. ఆ కార్యవర్గం:

కొరతపాటి గోపాలరెడ్డి (కావలి) అధ్యక్షుడు; వెలిది అచ్చయ్య (కావలి), వల్లవరపు శేషారెడ్డి (ఆత్మకూరు) ఉపాధ్యక్షులు; మద్దినేని వెంకటసుబ్బయ్య (కావలి) ప్రధాన కార్యదర్శి; గుండాల వెంకటరామయ్య (ఉదయగిరి), మందలపూడు కోటయ్య (ఆత్మకూరు) కార్యదర్శు; చేకూరు బాబురావు (ఆత్మకూరు) ట్రెజరర్. వీరుగాక 24 మంది సభ్యులున్నారు.

పైరు వారీగా రైతులకు ఇటువంటి సంఘాలుండడం ఎంతో లాభదాయకమనిపిస్తుంది.

70 ఏళ్లనాటి మాట

(3వ పేజీ తరువాయి)

సమగ్ర స్వరూపాన్ని అవగాహన చేసు కొనటకు స్థానిక చరిత్రలను తెలుసు కొనుట అవసరమని విశ్వసించే వారిలో నేనొకడను.

19 వ శతాబ్దంలోను, 20 వ శతాబ్దం లోను నెల్లూరు మండలాననుండి అనేక మంది వ్యక్తులు రాజకీయాలలో పాల్గొని ఉంటారు. వారు 1870 తర్వాత జిల్లా తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగాను, మునిసిపల్ సంఘాల సభ్యులుగాను ప్రాధాన్యాన్ని సంపాదించారు. కొందరు కాంగ్రెసు సమావేశాలలోను, జిల్లా కాన్ఫరెన్సులలోను, రాష్ట్ర కాన్ఫరెన్సులలోను పాల్గొన్నారు. వీరందరి పేర్లు, వారి నివాసస్థలాలు, వారి కులం, వృత్తి, ఆదాయాన్ని బట్టి వారే తరగతికి-వర్గానికి (class) చెందినది మీకు తెలిసి యుంటుంది అనాడు ఈ జిల్లాలోని రెడ్లు అన్ని ప్రజా ఉద్యమాలలో గొప్ప పాత్రను వహించారు. వీరుగాక ప్రథమ దశలో బ్రాహ్మణులవే గొప్పపాత్రగా కనుపిస్తుంది వీరుగాక తక్కిన కులాలవారి (కమ్మవారు, బలిజలు మొదలైనవారు) పాత్రకూడా వుండవచ్చును. పై సంస్థలలో పాల్గొన్నవారి జాబితాలను తయారు చేసి, వారిని గురించిన విశేషాలు (కులం, వృత్తి వగైరా) మీకు తెలియపరచగలిగిన యెడల స్థానిక చరిత్ర పరిజ్ఞానాభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడినవారు కాగలరు. ఎన్నికల విధానంలేని రోజులలో - అనగా కలెక్టర్లు బోర్డు సభ్యులను, మునిసిపల్ సంఘాల సభ్యులను-నామనిర్దేశం (Nominate) చేసే రోజులలోనూ ఏ సూత్రాన్నిగాని పద్ధతినిగాని అనుసరించి, వారు సభ్యులను పేర్కొన్నారు ?

పైన ఉదహరించిన ప్రముఖులందరూ ఏవో కొన్ని సంస్థలలో సభ్యత్వం వహించినవారు. వీరుగాక అన్ని ప్రాంతాలలో అన్నికాలాలలో కొన్నికులాలవారు కొన్ని వర్గాలవారు ప్రజలపై పెత్తనం వహించడం సంప్రదాయం. ప్రజలమధ్య సంభవించే వివాదాలను పరిష్కరించడంలో వారు మధ్యవర్తులుగా వర్తిస్తారు. ప్రజల కష్టం దులను పై అధికారులకు తెలియపరచి ప్రభుత్వ సహాయాన్ని సంపాదించగలుగు తారు. వారే ప్రజలకు ఒకవిధంగా అనధికార (unofficial) నాయకులు. మన జిల్లాలో ఏ కులాలకు, ఏ వర్గాలకు చెందిన వారు ఈలాటి నాయకత్వాన్ని సంపాదించ గలిగారో మీ స్థానిక చరిత్ర పరిశోధన మూలంగా తెలుసుకొనే అవకాశం ఉంది. ఒక్కొక్కకాలంలో ఒక కులానికి ఒకవర్గానికి చెందినవారు ఈలాటి ప్రాముఖ్యాన్ని సంపాదిస్తారని ప్రతిభ చరిత్రకారులలోను, సామాజిక శాస్త్రవేత్తలలోను (Sociologists) ఉన్నది. ఈ దృష్ట్యా స్థానిక చరిత్రను వివరించుటకు మీకు సామర్థ్యము అవకాశము వున్నది. వాటిని వినియోగించ గలరని ఆశిస్తున్నాను.

మొదటినుంచి నెల్లూరు అనేక పత్రికలకు ప్రసిద్ధిగాంచింది. స్థానికవృత్తాంతాలు, ఉద్యమాలు వాటిలో వివరించబడి ఉండునని నా నమ్మకము. వాటినిబట్టి ఆయా కాలాలలో ఏలాటి వృత్తాంతాలు, ఉద్యమాలు అక్షరాస్యులను (Literate and Educated) ఆకర్షించాయో, అనాటి ఉద్యమాలను ఏవిధంగా నడిపారో తెలియగలరు. స్థానిక ప్రాధాన్యంగల వృత్తాంతాలు ఉద్యమాలు దేశ ప్రాధాన్యం కలిగి కాకపోవచ్చు కాని స్థానిక చరిత్రకు అది ఒక ప్రధాన లక్షణం. జాతీయ సమస్యలు, రాష్ట్రీయ సమస్యలు ప్రజలకు ఎంతవరకు ఆకర్షణీయములైనవో, స్థానిక సమస్యలు ఎంతవరకు ఆకర్షణీయములైనవో తెలుసుకొనవలసిన అవసరమును యిది తీర్చగలదు. స్థానిక చరిత్రకు సంబంధించిన విషయాలెన్నో వున్నవి. వీటిని పరిశోధించుటకు మీరు సమర్థులనే భావంతో ఈ ఉత్తరం వ్రాశాను. ఇంకా ఈలాటి విషయాలు ఎన్నోవున్నాయి. ఉత్తరంలో వాటినన్నిటినీ వ్రాయుటకు సాధ్యపడదు. నా అభిప్రాయాన్ని స్థూలంగా మీకు తెలియపరచడమే ఈ ఉత్తరం యొక్క ఆశయం..."

87 ఏళ్ళ వృద్ధాప్యంలో, ఏడెనిమిది నెలలుగా అనారోగ్యంవల్ల కదల్లేని స్థితిలో వున్న వెంకటరంగయ్యగారు వ్రాసిన జాబు ఇది. స్థానికచరిత్ర పరిశోధన పట్ల ఆ తటి శ్రద్ధ, జిజ్ఞాసకల్గిన ఆ చరిత్రకారునికి 'ఒడ' రెత్తి చేతులెత్తి నమస్కరించాలనిపిస్తుంది

ఇక మనజిల్లా కాన్ఫరెన్సుల్లో పడదాం. మొట్టమొదటి జిల్లా కాన్ఫరెన్సులో పైచెయ్యి భూస్వాములు, రైతులదే! ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు బి. వి. వెంకట్రామయ్యర్ న్యాయవాది; ఆహ్వానసంఘ సభ్యులైన ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు, ఆర్. సుబ్బరాయుడు, వైకుంఠ చలం, ఎ. హనుమంతరావు- అందరూ లాయర్లే. సమావేశం ఏర్పాటు చేయడంలోకానీ, నిర్వహించడంలోకానీ లాయర్లే ప్రముఖపాత్ర వహించారు. ఐనా సంఖ్యాత్మకంగా రైతాంగానిదే మొదటి స్థానం.

మొత్తం 157 మంది ప్రతినిధులు హాజరైతే, అందులో రైతులు 74 మంది, లాయర్లు 41 మంది, ఉపాధ్యాయులు 9, క్రైస్త మిషనరీ 1, వ్యాపారులు 23, వర్తకులు 6, శిల్పి 1.

కులాలవారీగా చూస్తే బ్రాహ్మణులదే అగ్రస్థానం - వారిసంఖ్య 82 రెడ్లు 42, వైశ్యులు 21, కమ్మవారు 3 అరివెలమ 1, ముస్లింలు 2, క్రైస్తవులు 2. ఇతర కులాలవారు మిగిలారు.

సమావేశాల్లో తీర్మానాలు ప్రతిపాదించి, జిల్లా సమస్యలమీద కూలంకషంగా చర్చించినవారు కొద్దిమందేనవారి. వాళ్లలో ముఖ్యులు - వెంకాడ పట్టాభిరామరెడ్డి, ఒంగోలు వెంకటరంగయ్య, కనపర్తి నరసింగరావు, కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణ రెడ్డి, వావిలకొలను కృష్ణస్వామిరావు, కె. ఎ. వీరరాఘవాచారి, డి. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, మందగిరి వాసుదేవరావు తదితరులు.

జిల్లాలోని భూస్వామ్యవర్గం వారు ఈ సమావేశాల్లో ఉత్సాహంగా పాల్గొని, చర్చలు జరిపినారనడం స్పష్టమవుతూంది. విద్యా విషయాల కూడా చర్చలు వచ్చాయి కానీ, చెప్పుకోదగినవి తగాదాలు. పరిశ్రమల ప్రస్తావనే లేదు

1910 అక్టోబరు 21, 23 తేదుల్లో నెల్లూరులో జరిగిన రెండవ జిల్లా కాన్ఫరెన్సును గురించి పై వారం ముచ్చటించుకుందాం.

వినండి- వినండి

ప్రతి ఆదివారము సా. 6-45 గం నుండి 8-00 గం వరకు రో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు మిద్దెపై శ్రీ పోలూరు హనుమజ్జానకీరామశర్మగారిచే వాల్మీకిరామాయణం ఉపన్యాసాలు సాగుతున్నాయి

శ్రీ రామకృష్ణ సేవాసమాజం
(రెడ్డిపట్టు,
నెల్లూరు

In the Court of the District Munisiff of Tirupati

O E. P. 147/74 O S. 125/73
N. Subbaraman —DHR
E Venkatesamanthadi —JDR

ఐ దుమూలముగా యీ వ్యంగ్యం తెలియచేయుడ మేమనగా క్రింది షెడ్యూలు నమోదు పరచిన ప్రతివాదియొక్క స్థిరాస్తిని కోర్టువారు తే 25-6 75 ది పై కనిన కోర్టువద్ద ఉదయం 11 గంటలు మొదలు సాయంకాలం 5 గంటలు లోగా వేలము వేయుదురు. కాన కావలసినవారు యీ వేలములో పాల్గొనవచ్చును.

—షెడ్యూలు—

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు, తిరుపతి సబ్ డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ పాత వార్డు నెం 10, క్రొత్త వార్డు నెం 13 కు చేరిన పెద్దకాపువీధిలో మునిసిపల్ సందుకు పత్తరం ఈతయాకుల సిద్దయ్య ఇంటికి దక్షిణం, గురవయ్య ఇంటికి తూర్పు, ఈతయాకుల ఆత్తయ్య ఇంటికి పశ్చిమం, ఈ మధ్య మునిసిపల్ పాత నెంబరు 220, క్రొత్త నెంబరు 83, టి ఎస్ నెం 3923 గల తూర్పు పడమర అడుగులు 12 (మీ. 3.6576) ఉత్తర దక్షిణ అడుగులు 18 (మీ 5.4864) కలిగియుండు లాకు మిద్దెయిల్లు వగైరాలు తత్పులు, ద్వారబంధనము ఐన.

E C Certificate No 575/74 from 1-1 62 to 26-2-74 Tirupati Sub-registrars office 5-1-65 6-1-65 తేదీ రూ 4000 లకు ఈతయాకుల వెంకటేశమందడి (ప్రతివాది) వగైరాలు తిరుపతి కో ఆపరేటివ్ టవును బ్యాంకువారికి చూపుడు అక్షమానం, వాల్యూం 706/F V Page 385 నెం 35/1965. మరియు- ఈయొక్క అడుమానంతు లోబడ్డి వేలము వేయవలెయును.

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు, తిరుపతి టవును, డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ పాతవార్డు 10, క్రొత్త వార్డు 13 కు చేరిన పెద్దకాపువీధిలో మునిసిపల్ సందుకు దక్షిణం, ఈతయాకుల చిన్నగురవయ్య యింటికి పశ్చిమం, ఈతయాకుల గురవయ్య ఇంటికి తూర్పు, ఈతయాకుల గురవయ్య ఇంటికి పశ్చిమం, ఈమధ్య పాతనెంబరు 228, క్రొత్తనెంబరు 92, టి. ఎస్. నెం 3832 గల తూర్పు పడమర అడుగులు 8 (మీ. 2-4384) ఉత్తర దక్షిణ అడుగులు 12 (మీ 3.0576) గల మిద్దెయిల్లు

E. C Certificate No 574/74 from 1 1-62 to 26-2-74 Tirupathi Sub registrars office.

5-1-65/6-1-65 తేదీ రు 4000 కు ఈతయాకుల వెంకటేశమందడి (ప్రతివాది) వగైరాలు తిరుపతి కో ఆపరేటివ్ టవును బ్యాంకువారికి చూపుడు అడుమానం వాల్యూం 705 FV. Page385 నెం 35/65 మరియు- ఈయొక్క అడుమానంకు లోబడ్డి యీ వేలం వేయుంచవలయును.

—A. Kanniah,
Advocate for D...

నెల్లూరు బిట్-II గ్రామపంచాయతి

టెండరు నోటీసు

ROC No. 31/75 A1 Dated 6-5-75

నెల్లూరు బిట్-II గ్రామపంచాయతికి 1975-75 సంవత్సరమునకు అవసరమైన ఈ దిగువ వస్తువులు సప్లయిచేయుటకు మరియు పనులుచేయుటకు సీలువేయబడిన టెండర్లు తే 20-5-75 దిన సాయంకాలం 3 గంటలవరకు తీసుకొనబడి ఆదేరోజు సాయంత్రం 3-30 గంటలకు హాజరైన టెండరుదారుల యెదుట టెండర్లు తెరువబడును మరియు తే 21-5-75 ది సాయంత్రము 4-30 గంటలకు బహిరంగవేలము ఈ దిగువ కనుపరచిన వాటికొరకు నిర్వహించబడును. ఇతరవివరములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలందు తెల్పుకొనవచ్చును.

నెం.	టెండర్లు	ధరావత్తు.
1)	75-76 సం॥రమునకు అవసరమైన స్టేషనరీ సామానులు సప్లయి చేయుట-	రూ 25-00
2)	75-76 సం॥రమునకు అవసరమైన పబ్లిక్ హెల్తు వస్తువులు సప్లయిచేయుట-	రూ 10-00
3)	75-76 సం॥రమునకు దోమల నిర్మూలమునకు ఆయిల్ సప్లయిచేయుట-	రూ 10-00
4)	75-76 సం॥రమునకు ఫిల్టర్ పాయింట్లుకొరకు స్పేర్ పార్టులు పైపులు సప్లయిచేయుట-	రూ 15-00
5)	75-76 సం॥రమునకు వీధి దీపాలకు స్పేర్‌పార్టులు వగైరా సప్లయిచేయుట-	రూ 15-00
6)	రాయపుపాలెంలో కొరవగా నిలచిపోయిన అరుగును తీసివేయుట- ఎస్టిమేటు రూ 3000-00.	రూ 150-00

—వేలం తే 21-5-75 ది సాయంత్రం 4-30 గంటలకు—

నెం.	వేలం	ధరావత్తు.
1)	1975-76 సం॥రమునందు వీధులు దిమ్మట్టల్ల ప్రోగు చేయబడిన ఎరువు విక్రయ హక్కు-	రూ 10-00
2)	1974-75 సం॥రము రాబడిన పాత పత్రికలు వేలం	రూ 5-00

కె. రమణయ్య.
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు
నెల్లూరు బిట్-II గ్రామపంచాయతి.

మాటకచేరి

(5వ పేజీ తరువాయి)

భూగోళపు సిద్ధ చంద్రులమీద పడడంవల్ల గ్రహణాలేర్పడ్తాయేగానీ రాహువు గీహువు ప్రకాపాలవల్ల కాదని ప్రథమం వెల్లడించిన ఘనత ఆర్యభటునిదే! తర్వాతవచ్చిన వరాహ మిహిరుడు, బ్రహ్మగుప్తుడు వగైరా శాస్త్రజ్ఞులు ఈ అభిప్రాయాలను తీవ్రంగా ఖండించారనుకోండి; అది వేరే సంగతి గణిత శాస్త్రంలో 'పై' విలువను సరిగ్గా గణించిచెప్పినవాడూ ఈ ఆర్యభటుడే. "On the whole Aryabhata deservedly occupies a very high place among Indian astronomers and has had many followers and commentators" -అంటారు సంస్కృతాచార్యుడు జీ. వి. దేవస్థలి 'The History and Culture of the Indian People: The Classical Age' లో.

తొలి భారతీయ ఉపగ్రహానికి తొలి భారతీయ ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుని పేరుపెట్టడం సముచితం, సమంజసం.

ఐతే పేరులోనే కొంత విప్రతిపత్తి వస్తూంది. 'పేరులోనేమి పెన్నిధి గలదు'?- అనుకుంటే ఏ ఇబ్బందీ లేదనుకోండి కానీ అట్లా అనుకోడానికి వీల్లేదే!

భట అంటే సేవకుడు; ఆర్యభట అంటే ఆర్యులకు సేవకుడు అనే అర్థం వస్తుంది గనుక అసలు సరికాదని ఒకవాదం. అప్టే సంస్కృతాంగ్ల నిఘంటువులో 'భట్ట' అంటే మేధావి, విజ్ఞుడు, A great doctor, Any learned man or philosopher -అని అర్థం యిచ్చివున్నాడు. భట్టారకో, భట్టరకః, భట్ట, తత్రభవాన్- ఇవన్నీ పూజ్యవాచకాలని నిఘంటువు చెప్తూంది.

-వీటినిబట్టిచూస్తే 'ఆర్యభట్ట' అనడమే సరైందేమోననిపిస్తుంది. కానీ ఆర్యభటీయాన్ని ఆంగ్లంలోకి అనువదించిన హార్వర్డ్ యూనివర్సిటీ సంస్కృతాచార్యుడు డబ్ల్యు. ఎల్. క్లార్క్ 'ఆర్యభట' అనేవాడాడు. 'ఎ ట్రాన్స్‌లేషన్ ఆఫ్ ఆర్యభటీయ ఆఫ్ ఆర్యభట' -అని ఆ గ్రంథానికి నామకరణం చేశాడు.

ఆర్థర్ మెక్‌డానెల్ 'History of Sanskrit Literature' లోను, పైన చెప్పిన 'ది హిస్టరీ అండ్ కల్చర్ ఆఫ్ ది ఇండియన్ పీపుల్'లో ప్రొఫెసర్ దేవస్థలి వ్యాసంలోను 'ఆర్యభట' అనేవుంది సంస్కృత సాహిత్య చరిత్రను మొట్టమొదటిసారిగా జర్మన్ భాషలో రాసిన వెబర్ కూడా 'ఆర్యభట' అనే అన్నాడు.

ఇవన్నీ 'ఆర్యభట' వాదాన్ని సమర్థిస్తుంటే, ఆప్టే సంస్కృతాంగ్ల నిఘంటువు 'భట్ట' శబ్దానికి మేధావి అన్న అర్థం యిచ్చిడమేగాక, 'ఆర్యభట్ట' అని ప్రత్యేకంగా పేర్కొని, మొట్టమొదటి భారతీయ ఖగోళశాస్త్రజ్ఞుడనే వివరణిచ్చింది స్పష్టంగా!

పైగా కుమారిలభట్ట, నన్నయభట్టు, నారాయణభట్టు వగైరాపేర్లే వున్నాయిగానీ, ఎక్కడా ఎవరికీ 'భట' శబ్దం కల్గిన పేరు లేదు.

భట అనడంకంటే, భట్ట అనడమే సబబనిపిస్తుంది- అర్థగౌరవాన్నిబట్టి. ఐతే నామవాచకాలకిట్లాంటి పరిమితులు విధించలేంకదా! పెంటయ్య అనొకడు పేరుపెట్టుకున్నాడనుకోండి; పెంటయ్య ఏమిటి? 'వంటయ్య' అంటే బాగుంటుందికదా; వంటవండించేవాడనే అర్థంవస్తుంది-అని వాదిస్తే, దానికేం సమాధానమివ్వగలం?

ఐతే అట్లాఅని ఒక్కమాటతో కొట్టిపారెయ్యనూలేం! ఆర్యభట-అంటే ఆర్యులకు భటుడుకదా అని రేపో మాపో డి.ఎం.కె వారొక ఉద్యమం లేవదీసినా ఆశ్చర్యపడనవసరంలేదు. దాంతో మన కేంద్ర ప్రభుత్వం తికమకపడిపోయి ఈసారి ప్రయోగించబోయే ఉపగ్రహానికి 'ద్రవిడభట' అని నామకరణం చేసినా చెయ్యొచ్చు 'నథింగ్ ఈజ్ ఇంపాసిబుల్'కదండీ!

ఏదేమైనా, ఈ 'ట' వత్తు కథాకమామిషు యాదర్తా తేల్చి చెప్పాల్సింది మన సంస్కృతపండితులు, చరిత్ర పరిశోధకులు. వారేమంటారో చూద్దాం!

ఒంగోలులో ఏజంటు కావలెను

ఒంగోలు టవునులో 'జమీన్ రైతు' అమ్ముటకు ఏజంటు కావలెను. డిపాజిట్ కట్టగలిగినవారు వ్రాయవచ్చు.

—మేనేజరు, జ. రై.

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు 20-[illegible]
6 మాసములకు	రు 11-[illegible]
విడిప్రతి	00-[illegible]

జిల్లావార్తలు

[5 పేజీకొరవ]

లూరు, బోగిపల్లి, పోలూరు, మునగపాడు, ముత్యాలపాడు - ఈ 21 గ్రామాల్లో మంచినీటికి కష్టంగావుంది. పరిస్థితి ఇట్లానే కొనసాగితే ప్రజలు గ్రామాలు వదలి పోవలసివస్తుందేమోనని భయంగా వుంది. తక్కిన గ్రామాల్లోకూడా మంచినీటి పరిస్థితి బాగలేదు. ఈ గ్రామాల్లో రిగ్గుల ద్వారా బావులు లోతు చేయని దే పరిస్థితి గడ్డు అవుతుంది. పొదలకూరు సమితిలో పనిచేస్తున్న రిగ్గును చిత్తూరు జిల్లాకు తరలించారనే వార్తవిని, మాగతి ఏమిటా అని నిర్ఘాంతపోయాను. తిండి తర్వాతసంగతి; నాలుక తడుపుకోడానికైనా నీటినిసరఫరాచేయాలి. కలెక్టరుగారు వెంటనే మా సమితికి ఒక రిగ్గును పంపి, మంచినీటి కొరత తీర్చాలి. ఆలస్యంచేస్తే పరిస్థితి తీవ్రరూపం దాలుస్తుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను

-ఇదీ ఆదినారాయణరెడ్డిగారి ప్రకటన.

కావలి భాగ్యశాలి!

భాగ్యలక్ష్మి ఈసారి కావలి బి ఎ పి ఆర్ ఓ. శ్రీ వై. బి. వెంకటరత్నాన్ని వరించింది; ఫస్ట్ ప్రైజ్ లక్షరూపాయలు ఆయన జోలిలో పెట్టింది!

వెంకటరత్నం బి. కాం., బి. ఎల్. పట్టభద్రుడు. ఉద్యోగరీత్యా సమితి వ్యవసాయాధికారే అయినా, సాహిత్య సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో నిమగ్నుడై వుంటాడు వ్యక్తిగా సౌమ్యుడు, మంచివాడు. ఆయన గుణశీలాలకు ముగ్ధురాలైందేమో 'భాగ్యలక్ష్మి'!

జిల్లాలోని వివిధ తాలూకాలలో తిండి, నీటిపరిస్థితి ఏ విధంగావుందేది పరిశీలించుటకు అధికార, అనధికార కమిటీలు పర్యటించడం బాగుంటుంది. బి.కాం.,బి.ఎ.లు ఈ పనికి పూనుకోకూడదా?

మోపూరు ఎన్నిక

వెంకటగిరి తాలూకా మోపూరు బహుళార్థసాధక సహకారసంఘానికి రాజాగారి అభ్యర్థులు ఎన్నికయ్యారని, వెంకటస్వామిరెడ్డి వర్గీయులు ప్రత్యేక సమావేశం జరుపుకొని, వేరే బోర్డును ఎన్నుకున్నారని గతంలో ప్రకటించబడిన వార్త అసమగ్రమైందని వెంకటస్వామిరెడ్డి - రాఘవరెడ్డిగారలు ఆక్షేపించారు. సంఘంలో మొదటున్నసభ్యులలో మెజారిటీ తమదని; రాజాగారలు ముఖ్యమంత్రిద్వారా ఎన్నిక వాయిదావేయించి, రహస్యంగా సభ్యులను చేర్పించి మెజారిటీ సృష్టించుకున్నారని వారి వాదం. తాము ప్రత్యేక సమావేశం జరపడం న్యాయమేనని, తమదే అసలుసిసలు డైరెక్టర్లబోర్డని కూడా వారి అభిప్రాయం.

సహకారరాజ్యం దశాయించి చేసుకోగలిగిన వారిదేకదా!

జన్నవాడ ధేర్మా

జన్నవాడ దేవాలయ ధర్మకర్తల సంఘ అధ్యక్షుడుగా శ్రీ మేనకూరు బాలకృష్ణారెడ్డి ఎన్నికైనాడు. బాలయ్యకు దేవాలయం పనిచూచే తీరిక, ఓపిక కూడా వున్నాయా?

పెంచలకోన సంఘం

అధ్యక్షఎన్నిక చెల్లదని శ్రీ పెంచల నరసయ్య తెచ్చిన హైకోర్టుస్టే అట్లనేవుంది. ఈలోగా ధర్మకర్తల సంఘం శ్రీ డేగా నారసింహారెడ్డిని తాత్కాలికాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొని కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నది. నారసింహారెడ్డి సమర్థుడు; తొణుకు బెణుకులు లేనివ్యక్తి.

గూడూరు విద్యుచ్ఛక్తి ఆఫీసు

గూడూరు విద్యుచ్ఛక్తి రివిన్యూ ఆఫీసు నెహ్రూనగర్ నుండి రాజావీధికి (హైకోపాట్రిక్స్ ప్రక్క) 5 తేది మార్చబడిందట. వినియోగదార్లు గమనించాలని డిప్యూటీ చీఫ్ అకౌంటెంటు కోరుతున్నారు.

'షార్'లో గవర్నరు

గవర్నరు శ్రీ ఎస్. ఓబులరెడ్డి 1 తేది శ్రీహరికోట రాకెట్ కేంద్రాన్ని సందర్శించారు. మన శాస్త్రజ్ఞుల కృషి అద్భుతం, అనుపమానం అన్నారు శ్రీ ఓబులరెడ్డి. ప్రాజెక్టు తనను పులకాంకితుణ్ణి చేసిందని శ్రీ ఓబులరెడ్డి వెలిబుచ్చారు.

గవర్నరుకు ప్రాజెక్టు ఆఫీసరు డాక్టరు వై. జె. రావు, జిల్లా అధికారులు స్వాగతమిచ్చారు. డాక్టరురావు గవర్నరుగారికి ప్రాజెక్టు అంతా కలయచూపించారు.

సూళ్ళూరుపేటలో సమితిరాజా బద్దెపూడి పేరారెడ్డి ఎం. ఎల్. ఎ పిట్టల వెంకటసుబ్బయ్య, సర్పంచ్ ఎ. వెంకటేశ్వర గుప్తగారలు గవర్నరును కలుసుకొని, సూళ్ళూరుపేట మంచినీటిపథకం, ఇతర ఇరిగేషన్ పథకాలను గూర్చి ఒక నివేదిక సమర్పించారు.

శ్రీహరికోటలో రాకెట్ కేంద్రం నెలకొల్పిన తర్వాత, సూళ్ళూరుపేట ప్రాముఖ్యం పెరిగింది. టవును జనాభా ఎక్కువైంది; రద్దీ పెరిగింది; ఇండ్లకు కొరత ఏర్పడింది; నిత్యావసర వస్తువుల ధరలన్నీ పెరిగిపోయాయి. కాని సూళ్ళూరుపేట ఆ పాతరూపంలోనేవుంది. మంచినీళ్ల పథకం కోర్కె. కృషి ఈనాటిదికాదు. బహుశా రెండు దశాబ్దాలనుండి కోరుతున్నదే, కృషి చేస్తున్నదే. అయినా ఇప్పటివరకు దానికి అతీగతి లేదంటే ఏమనుకోవాలి? ప్రజల కోసం కాకపోయినా, ప్రదేశం ప్రాధాన్యాన్నిబట్టి అయినా అటువంటి పనులు శీఘ్రంగా చేయకూడదా?

శిస్తు వసూలులో రికార్డు!

కావలితాలూకా తాయిపేట గ్రామ మునసబు శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు మూడురోజుల్లో ఒక లక్ష ఇరవైఏడువేల రూపాయలుపైగా శిస్తు వసూలుచేసి ప్రభుత్వానికి జమకట్టారట. రికార్డుసృష్టి ఇది. ఆ మునసబును ప్రభుత్వం సత్కరిస్తుందో లేదో చూడాలి!

సహకార ఉద్యోగులు

20 తేది నెల్లూరుజిల్లా కోఆపరేటివ్ రూరల్, అర్బన్‌బ్యాంకు ఉద్యోగుల యూనియన్ సమావేశంలో, యూనియన్‌కు డి. శివసుబ్రహ్మణ్యం ప్రెసిడెంటుగా, ఎ. శంకరరెడ్డి వైస్‌ప్రెసిడెంటుగా, కె. సూర్యనారాయణరెడ్డి జనరల్ సెక్రెటరీగా, బి. యానాదయ్య అసిస్టెంటు సెక్రెటరీగా, ఎం. శేషగిరిరావు ట్రెజరర్‌గా ఎన్నుకోబడినారు.

సమావేశానికి శ్రీ వంగర కృష్ణయ్య అధ్యక్షత వహించారు. ఇంకా, బయటనుండి యూనియన్ల ప్రతినిధులు పలువురు వచ్చి పాల్గొన్నారు.

పేడూరు వేపచెట్టు

గ్రామంలో ప్రధానమైన రోడ్డుకు అడ్డంగా, రాకపోకలకు ఆటంకంగా, చుట్టుప్రక్క నివాసులకు భయంగా ఒక పెద్ద వేపచెట్టు వుందట. ఆర్-అండ్-బి శాఖ దాన్ని తొలగించి పుణ్యం కట్టుకోవాలని గ్రామస్తుడు శ్రీ తిరుమూరు నారసింహారెడ్డి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాడు. ఈ సంబడానికి ప్రభుత్వశాఖలను అడగాల్నా, పొయ్యిలోకి ఎవర్ని కొట్టుకోమంటే కొట్టుకోరు!

శానిటరీ మేస్త్రీలు

నెల్లూరు మునిసిపల్ శానిటరీ మేస్త్రీల సంఘం 15 తేది సమావేశమై ఎన్నికలు జరుపుకుంది. కె. చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షుడు, కె. కళ్యాణసుందరం ఉపాధ్యక్షుడు, బి. శివకుమార్‌రాజా కార్యదర్శి, ఎం. డి. అహమద్ హుసేన్ సహాయ కార్యదర్శి, కె. మల్లికార్జునం కోశాధికారి.

నెఫ్తా పోటీలు

నెఫ్తావారు జూన్ 7, 8 తేదుల్లో నెల్లూరు టౌన్‌హాల్లో రాష్ట్రస్థాయిలో సినిమా సంగీతం, లలితసంగీతం, హిందీపాటలు, కూచిపూడి, భరతనాట్యాలల్లో పోటీలు నిర్వహిస్తారు. సినీసంగీత, నృత్యదర్శకులు హాజరవుతారట. వివరాలకు నెల్లూరు-లీలామహల్ సమీపంలోవున్న నెఫ్తా కార్యదర్శికి రాయాలి.

సూళ్లూరుపేట ఫిలింసొసైటీ

నెల్లూరు - ప్రోగ్రెసివ్ ఫిల్మ్ అసోసియేషన్‌నుండి ఉత్తేజంపొంది జిల్లాలో రెండు మూడుచోట్ల ఫిలిం సొసైటీలు వెలిశాయి. సూళ్ళూరుపేటలో 11 తేది ఉదయం ఫిలింసొసైటీ ప్రారంభం కాబోతుంది. ఏకోదమ్మున మూడు చిత్రాలతో సొసైటీకి శ్రీకారం చుట్టబోతున్నారు. 11 తేది 'ప్రతిద్వంది', 18 తేది మళయాళ చిత్రం 'ముక్కు', 25 తేది బెంగాలీ 'మట్టి' ప్రదర్శించబోతున్నారు.

ఈ సొసైటీకి డాక్టర్ బి. రామమూర్తి అధ్యక్షుడు, సిహెచ్ గోపాలరెడ్డి ఉపాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి ఎన్. భామగోపాలరెడ్డి సహాయకార్యదర్శి సి. వి. నారాయణరావు, కోశాధికారి ఐ. ఆనంద కృష్ణయ్య.

5-5-75 తేది దివికేగిన

అమృతహృదయుడు

కె. హెచ్. ప్రసాద్

B Sc (Mining) M M G I

పవిత్రాత్మకు

భక్త్యంజలి

ఘటిస్తున్నాము.

— ఇట్లు —

గోగినేని శేషగిరిరావు

గోగినేని మోహనరావు

గోగినేని విశ్వేశ్వరరావు

జి. వి. ఎస్. మైనింగ్ అండ్ అలైడ్ ఇండస్ట్రీస్

రావ్ ఇన్సులేటింగ్ కంపెని ప్రయివేట్ లిమిటెడ్.

గోగినేనిపురం – గూడూరు

(నెల్లూరుజిల్లా - ఆంధ్రప్రదేశ్)

జమ్మివారి లివర్‌క్యూర్

సంప్రతించు ప్రదేశములు

చీరాల : తేది 12-5-75 ఉ. 8 గం. నుండి 12 గం. వరకు శ్రీ వెంకటేశ్వరలాడ్జి. మెయిన్‌రోడ్డు, బాలికల హైస్కూలు ఎదుట

గుంటూరు : తేది 14-5-75 ఉ. 8 గం. నుండి 12 గం. వరకు ది మెడికల్ స్టోర్సు, లీలామహల్ టాకీస్ దగ్గర - కొత్తపేట.

తెనాలి : తేది 15-5-75 ఉ. 8 గం. నుండి 12 గం. వరకు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి సత్రం - బోస్ రోడ్డు

రాజమండ్రి: 16-5-75 ఉ. 8 గం. నుండి 2 గం. వరకు M/s. ఈశ్వరదాస్ అండ్ కో ఇన్నీస్‌పేట - రాజమండ్రి

Edited Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press 170 Thipparaluvari Street Nellore A. P.